

Hatvan város *polgármestere*

Cím: 3000 Hatvan, Kossuth tér 2.

Telefon: 37/542-333 **Fax:** 37/341-501 **E-mail:** polgarmester@hatvan.hu **Web:** www.hatvan.hu

Előkészítésben közreműködött:

Dalnoki Brigitta művelődési referens

...../2011.

ELŐTERJESZTÉS

Hatvan város közművelődési koncepciójának jóváhagyásáról

Tisztelt Képviselő-testület!

A magyar jogrendben előírtaknak megfelelően 2010 októberében önkormányzati választásokat tartottak Magyarországon. A választások után hazánk településein új önkormányzatok alakultak. Hatvan város új önkormányzati vezetése számára kiemelten fontos településünk kulturális életének felélénkítése. Ennek megvalósításának első lépéseként készült el a Hatvan város közművelődési koncepciója című dokumentum.

A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény (továbbiakban: törvény) bevezető gondolataiban a következő olvasható: „A kulturális örökséghez tartozó javak múltunk és jelenünk megismerésének pótolhatatlan forrásai, a nemzeti és az egyetemes kulturális örökség egészének elválaszthatatlan összetevői; szellemi birtokbavételük minden ember alapvető joga. Az e fogalomkörbe tartozó értékek különös védelme, megőrzése és fenntartása, valamint a nyilvánosság számára történő széleskörű és egyenlő hozzáférhetővé tétele a mindenkorai társadalom kötelezettsége. A nemzeti, nemzetiségi és etnikai kisebbségi kulturális hagyományok megőrzése, méltó folytatása, a közösségi és egyéni művelődés személyi, szellemi, gazdasági feltételeinek javítása, a polgárok életminőségének javító, értékhordozó tevékenységek, valamint az ezek megvalósulására létrejött intézmények és szervezetek működésének elősegítése a társadalom közös érdeke.”

A törvény a helyi közművelődésről szóló II. fejezete a fentiek alapján meghatározza a települési önkormányzatok közművelődési feladatait, és annak 76. § (1) bekezdése kimondja, hogy a települési önkormányzat kötelező feladata a helyi közművelődési tevékenység támogatása, melyet a (2) bekezdésben tovább részletez.

A közművelődési koncepció a törvényben foglaltaknak megfelel és hűen tükrözi annak alapelveit, melynek mentén haladva kívánja Hatvan Város Önkormányzata az elkövetkezendő évek fejlesztéseit végrehajtani. A tervezet ízelítőt ad településünk történetéből, melyet a város közművelődési és kulturális rendszerének, továbbá közművelődést segítő intézmények, szervezetek bemutatása követ. Kitér továbbá az egyházak, a média, a testvérvárosi kapcsolatok és Hatvan Város Polgármesteri Hivatala közművelődési tevékenységére is. Az aktuális helyzetkép után SWOT analízissel elemzi Hatvan város közművelődési tevékenységéhez kapcsolódó erősségeket és gyengeségeket, illetve az intézményeket körülvevő külső környezet által indukált lehetőségeket és veszélyeket. Mindezt követően tér rá a koncepció céljának és annak eléréséhez tervezett feladatok ismertetésére, melynek kulcspontjai többek között a kommunikációs kultúra fejlesztése, az intézmények közötti együttműködés kialakítása, a programharmonizáció, a kulturális örökség védelme, megújítása, a lakosság identitástudatának erősítése és a költségek racionalizálása.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a fenti előterjesztést szíveskedjék megtárgyalni, és az alábbi határozati javaslatot elfogadni.

Határozati javaslat:

Hatvan Város Önkormányzata Képviselő-testülete a jelen határozat mellékletét képező Hatvan város közművelődési koncepciója című dokumentumot jóváhagyja.

Határidő: 2011. április 15. (tájékoztatásra)

Felelős: Hatvan város polgármestere az Intézmény-felügyeleti Iroda útján

Hatvan, 2011. március 24.

Szabó Zsolt
polgármester

Látta:

dr. Szikszai Márta
jegyző

A határozati javaslat melléklete

HATVAN VÁROS KÖZMŰVELŐDÉSI KONCEPCIÓJA

Készítette: Jeszenszky Beatrix

TARTALOMJEGYZÉK

1. BEVEZETÉS	4. oldal
1. 1. A közművelődési koncepció elkészítésének célja, alapelvei	4. oldal
1.1.1. A közművelődési koncepció elkészítésének célja	4. oldal
1.1.2. A közművelődési feladatok ellátásának alapelvei	5. oldal
2. HATVAN BEMUTATÁSA	6. oldal
2.1. Történelmi áttekintés, a város fekvése	6. oldal
2.2. Demográfia helyzetkép	7. oldal
2.2.1. Foglalkoztatottság	8. oldal
2.2.2. Nemzetiségek	9. oldal
2.2.3. Munkanélküliség	9. oldal
3. HATVAN VÁROS KULTURÁLIS ÉS KÖZMŰVELŐDÉSI RENDSZERE	9. oldal
A közművelődési intézmények és a közművelődésben résztvevő szervezetek bemutatása (Helyzetelemzés)	
3.1. Közművelődési intézmények	10. oldal
3.1.1. Grassalkovich Művelődési Ház	10. oldal
3.1.2. Moldvay Győző Galéria	12. oldal
3.1.3. Liszt Ferenc Művelődési Ház	13. oldal
3.2. Közgyűjtemények, múzeumok	14. oldal
3.2.1. Könyvtár	14. oldal
3.2.2. Ady Endre Könyvtár	14. oldal
3.2.3. Múzeum	16. oldal
3.2.4. Hatvany Lajos Múzeum	16. oldal
4. A KÖZMŰVELŐDÉSI FELADATELLÁTÁST SEGÍTŐ INTÉZMÉNYEK, SZERVEZETEK	18. oldal
4.1. Közoktatási intézmények	18. oldal
4.1.1. Alapfokú oktatás	18. oldal
4.1.2. Középiskolák	20. oldal
4.1.3. Művészeti iskola	21. oldal
4.1.4. Egyéb oktatási intézmények	22. oldal
4.2. Civil szervezetek	22. oldal
4.3. Közművelődési feladatot ellátó jogi státusz nélküli csoportok	24. oldal
5. EGYHÁZAK	24. oldal
5.1. Hatvani Római Katolikus Egyházközség	25. oldal
5.1.1. Szent Adalbert Plébániatemplom	25. oldal
5.1.2. Szent István Római Katolikus Templom	25. oldal
5.2. Hatvani Református Egyházközség	25. oldal
5.2.1. Református Templom	25. oldal

5.2.2. Evangélikus Templom	26. oldal
6. MÉDIA	26. oldal
7. TESTVÉRVÁROSI KAPCSOLATOK	27. oldal
8. A POLGÁRMESTERI HIVATAL KÖZMŰVELŐDÉSI TEVÉKENYSÉGE	28. oldal
8.1. Civil Alap	28. oldal
8.2. Hatvan Városért Közalapítvány	29. oldal
9. SWOT- ANALÍZIS	30. oldal
10. KÖZMŰVELŐDÉSI KONCEPCIÓ CÉLJAI, A CÉLOK ELÉRÉSÉHEZ TERVEZETT FELADATOK	31. oldal
10.1. Közművelődési koncepcióval szembeni elvárások	31. oldal
10.2. Célkitűzések, feladatok	32. oldal
10.2.1. Stratégiai célkitűzések	32. oldal
10.2.2. Specifikus célok és feladatok	32. oldal
11. INTÉZMÉNYI HÁTTER	39. oldal
11.1. Grassalkovich Művelődési Ház	39. oldal
11.2. Moldvay Győző Galéria	42. oldal
11.3. Ady Endre Könyvtár	44. oldal
11.4. Hatvany Lajos Múzeum	46. oldal
11.5. Közoktatási intézmények	48. oldal
12. EGYHÁZAK	49. oldal
13. TESTVÉRVÁROSI KAPCSOLATOK	49. oldal
13.A KULTURÁLIS TERÜLET FINANSZÍROZÁSÁNAK BIZTOSÍTÁSA	50. oldal
14. ZÁRSZÓ	50. oldal

„A közművelődés és intézményrendszere a polisz szolgáltatója legyen, szervezze a beszédcselekvés színtereit és válságos helyzetben is értelmezze és mutassa fel a közösségi gondolkodás, cselekvés, lélegzés, létezés lehetőségét.” (Dr. Koncz Gábor)

1. BEVEZETÉS

Egy település lakosságának közérzetét, a gazdasági mutatók mellett, jelentős mértékben meghatározza az is, hogy milyen a kulturális élet és a művelődés színvonala. A közművelődés fogalma időről időre változó tartalommal jelenik meg. Manapság legjobban talán úgy lehetne megfogalmazni a közművelődést, hogy egy olyan ön- és társadalomfejlesztő tevékenységrendszer, amelyben a művelődésszervezés, felnőttoktatás, kultúraközvetítés végső célja és tartalma az életminőség javítása és a humán erőforrás fejlesztése.

A közművelődési tevékenység átfogja az iskolarendszeren kívüli művelődési, képzési, szórakozási, tájékoztatási, közösségi lehetőségeket, azokat szerves kapcsolatba építi a helyi társadalom életével, a nemzeti, a kisebbségi és az egyetemes kultúrával, így rendszer- és folyamatjellegű együttműködést jelent a mikro- és a makro társadalom, valamint az egyetemes kultúrákülönböző szféráival. (Dr. Gerencsér Katalin)

Az 1997. évi CXL. tv. a kulturális javak védelméről és a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről, biztosítja a közművelődés intézmény- és tevékenységrendszerének védelmét, lehetőséget ad arra, hogy civil szerveződések is feladatot vállaljanak a közművelődésben, valamint, szabályozza a közművelődés finanszírozási rendszerét. Kimondja, hogy a közművelődés feltételeinek biztosítása alapvetően az állam és a helyi önkormányzatok feladata. A jogszabály 77.§-a felhatalmazza a helyi önkormányzatokat arra, hogy a törvényben foglalt közművelődési célkitűzések megvalósítása érdekében a helyi lehetőségekre tekintettel koncepciót alkossanak közművelődési feladataik meghatározására.

1. 1. A közművelődési koncepció elkészítésének célja, alapelvei

1. 1. 1. A közművelődési koncepció elkészítésének célja:

A közművelődési koncepció elkészítésének célja, az Önkormányzat közművelődés-feladat ellátási kereteinek megfogalmazása, a hagyományok és az eddigi tevékenység tapasztalatai alapján. A koncepció elkészítésekor fontos áttekinteni, hogy a város közművelődési tevékenységének és folyamatainak milyen sajátos jellemzői vannak, milyen a társadalmi szerkezete, amelyben ezek a folyamatok zajlanak. Indokolt a város történelmi hagyományainak, a jelen eseményeinek és létrehozott értékeinek számbavétele valamint nem szabad figyelmen kívül hagyni a város természeti adottságait, főbb gazdasági és társadalmi jellemzőit. Figyelembe kell venni a helyi társadalom művelődési igényeit, a lakosság szocio-kulturális helyzetét és egységes alapelvek szerint meghatározni a város által támogatott tevékenységek körét, azok ellátásának módját és feltételeit, kijelölni a prioritásokat, a szakmai és finanszírozási alapelveket, továbbá a jogszabályi kereteket.

Alapvető fontosságú meghatározni, hogy melyek az Önkormányzat kötelezően és önkéntesen vállalt közművelődési feladatai. Az önkormányzatnak ugyanakkor támogatnia kell a kultúra finanszírozásának új, a civil kezdeményezéseknek az eddigieknél tágabb teret biztosító, sőt azokat ösztönző formáit. A közművelődési koncepciónak tükröznie kell a város kulturális hagyományait, a kultúra napjainkban játszódó átalakulását, polgárosodását. A központi irányítás által meghatározott elképzelések mellett, célszerű támogatni civil szférából érkező

kulturális igényeket, valamint az európai kultúrával összekötő, az integráció szempontjából meghatározó kulturális eseményeket, kezdeményezéseket.

1.1.2. A közművelődési feladatok ellátásának alapelvei:

1.A közművelődéshez kapcsolódó jogok érvényesítése során az egyenlő bánásmód követelményeit meg kell tartani.

2.A közművelődéshez való jog gyakorlása közérdek, a közművelődési tevékenységek támogatása közcél.

3.A helyi önkormányzati fenntartású könyvtár, a közművelődési megállapodással működtetett közművelődési intézmény nem lehet elkötelezett egyetlen vallás, világnézet vagy politikai irányzat mellett sem.

4. Mindenkinek joga, hogy:

a) megismerhesse a kulturális örökség javait, és ezek jelentőségét a történelem alakulásában, a nemzeti, nemzetiségi és etnikai kisebbségi önismeret formálásában, valamint az ezek védelmével kapcsolatos ismereteket a könyvtári szolgáltatások, az oktatás, a közművelődés, az ismeretterjesztés, a sajtó és a tömegtájékoztatás útján,

b) igénybe vegye a nyilvános könyvtári ellátás rendszerét, a közművelődési intézmények szolgáltatásait,

c) műveltségét, készségeit életének minden szakaszában gyarapítsa, közművelődési jogai érvényesítése céljából közösséget hozzon létre, s külön jogszabályban meghatározottak szerint szervezetet alapítson, működtessen,

d) művelődési céljai megvalósításához közművelődési közösségi színteret, szervező, szervezeti és tartalmi segítséget kapjon,

5. Mindenkinek joga van ahhoz, hogy közművelődési jogairól, azok gyakorlásának helyi lehetőségeiről folyamatosan tájékoztatást kapjon különösen a helyi média, sajtó útján.

Kötelezően vállalt közművelődési feladatok

Az 1997. évi CXL. számú törvény 76. § alapján az önkormányzatok számára a következő kötelezően ellátandó közművelődési feladatokat írja elő:

- Életesélyt javító tanulási, felnőttoktatási lehetőségek, népfőiskolák megteremtése.
- A település környezeti, szellemi, művészeti értékeinek, hagyományainak feltárása.
- Az egyetemes, a nemzeti, a nemzetiségi és más kisebbségi kultúra értékeinek megismertetése.
- A megértés, a befogadás elősegítése, az ünnepek kultúrájának gondozása.
- Az ismeretszerző, az amatőr alkotó, művelődő közösségek tevékenységének támogatása.
- A helyi társadalom kapcsolatrendszerének, közösségi életének, érdekérvényesítésének segítése.
- A különböző kultúrák közötti kapcsolatok kiépítésének és fenntartásának segítése.
- A szabadidő kulturális célú eltöltéséhez a feltételek biztosítása.
- Egyéb művelődést segítő lehetőségek biztosítása.

2. HATVAN BEMUTATÁSA

2.1. Történelmi áttekintés, a város fekvése

Hatvan Heves megye nyugati felében, a Mátra hegység lábánál, az Alföld peremén fekvő város. Elsőrendű közlekedési gócpont, átmenő forgalma nemcsak Budapest és Miskolc felé jelentős, de a Jászság, Szolnok, illetve Salgótarján, Balassagyarmat felé is. Hatvan, több mint huszonnégyezer fős népességszámát tekintve Heves megye harmadik legnagyobb települése, valamint a kistérség központja, vonzáskörzetébe egy város és tizenegy község tartozik. Évszázadok óta kereskedelmi, gazdasági, oktatási központ. Településszerkezetét tekintve két városrészből áll, a történelmi időkben is létezett Óhatvanból, és a Zagyva folyó másik partján fekvő, az 1870-80-as években keletkezett Újhatvanból.

A fontos útkereszteződésre települt város neve a legrégebbi magyar helynevekkel egy időben keletkezett – az első oklevél, amelyben a város neve szerepel, „Hotvin” néven 1235-ben kelt – nem alkalmi névadás, hanem az egykorú szokásoknak megfelelően született. Eredetileg számnév, amelyet személynévként is használtak és minden bizonnyal egy tekintélyes személy – nagycsaládfő vagy nemzetségfő – után kapta a helység a Hatvan nevet.

A település területén már Kr. előtt 5500 éve, az újkőkorban is éltek emberek. Ennek az időszaknak kimagasló értékű emlékei a Strázsa-hegyi bronzkori településleletek, amelyek alapján világszerte "hatvani kultúra" néven tartják számon ezt a régészeti korszakot. Hatvan a honfoglaló magyarok letelepedésének idején az Aba – nemzetség birtokához tartozott. 1406-ban Zsigmond királytól mezővárosi rangot kapott, s ez a státusa 1886-ig fennállt. A középkori Hatvan háromszor is fogadhatta az országgyűlési követeket a Zagyva síkságon, az 1525. évi országgyűlésen II. Lajos király is részt vett. A török elleni védelemül palánkvárat építettek itt az 1530-as években, amit azonban elfoglalt az oszmán had és a szandzsák székhelyükké téve a települést három vármegyéni területet igazgattak innen. A majd 150 évig tartó török uralom alól 1686-ban szabadult fel a város. A hatvani uradalmat 1711-ben Starhemberg Gundaker Tamás gróf vásárolta meg a királytól, tőle vette meg I. Grassalkovich Antal 1734-ben a hatvani birtokot kétszázezer forintért, amelyre királyi adománylevelet is szerzett. A hatvani vár romjaiból 1754-ben kezdte el építtetni a jelenlegi kastélyt, melynek középső részét Oraschek Ignác tervezte, majd 1763-ban Jung József tervei alapján ezt két oldalszárnnyal kibővítették. Grassalkovich grófot városfejlesztő politikája révén, méltán tisztelik az újkori Hatvan felvirágoztatójaként, hiszen az ő kegyurasága idején épültek a mezőváros barokk stílusú műemlékei, a római katolikus plébániatemplom, a plébániaház, a kastély, a gombospusztai major, a sörház és a posztógyár az 1750-60-as években. A hatvani uradalmat és a teljesen leromlott állapotú kastélyt a Grassalkovich család kihalása után 1867-ben egy brüsszeli banktól vette meg Deutsch Ignác. A hatvani birtok, amely később a család névadójává vált, az 1880-as évek végétől a legnagyobb hazai cukoripari komplexum bázisát jelentette. A család vendégeként sok neves személyiség megfordult a kastélyban, Bajor Gizi, Czóbel Béla, Csók István, József Attila, Lesznai Anna, Stróbl Zsigmond. A család leszármazottai közül többen a magyar kultúra jelentős támogatói voltak. Hatvany Lajos támogatásának köszönheti létét például a Nyugat című folyóirat és jelentős irodalomszervező tevékenységének eredményeként jött létre Thomas Mann magyarországi látogatása is. Hatvany Ferenc, aki maga is hódolt a festészetnek, az egyik legnagyobb hazai műgyűjtemény létrehozójaként vált ismertté. A gyűjtemény jelentős része sajnos a 2. világháború alatt szovjet-orosz zsákmány lett. A kapitalizálódó városban a 20. század fordulóján a lakosságszám rohamosan nőtt, a település Heves megyei szerepe felerősödött. A II. világháborút követően Hatvant nyilvánították várossá legelőször az országban 1945. június

22-én. Az 1960-as évektől a közkedvelt Vörösmarty Művelődési Ház szolgálta ki a helyi lakosság kulturális igényeit. Irodalmi színpada országos híré volt, irodalmi estjeiken Kossuth-díjas írók vettek részt rendszeresen. Hatvan neves szülöttei, Gerelyes Endre író, Gódor Kálmán festőművész, Guth Zoltán hegedűművész, Hatvani Perlusz Gyula festőművész, Hatvani Bernát orientalista, Hatvani Lili író és Kocsis Albert hegedűművész.

2.2. Demográfiai helyzetkép

Hatvan lakosságát tekintve Heves megye harmadik legnépesebb települése, itt él a megye polgárainak 7,1%-a. Hatvan lakóinak száma az 1870 és 1970 között eltelt száz év alatt 4,5 ezerről majd 22 ezer főre emelkedett.

A város népességszáma csúcspontját 1983. év végén érte el, amikor 25,1 ezer fő lakott Hatvanban. Az 1980-as évek második felében kezdődött a napjainkig jellemző népességcsökkenés, az élve születések számának mérséklődése, az elköltözések, illetve a természetes fogyás miatt.

A statisztikai táblázatok elkészítéséhez a rendelkezésemre álló adatok egy 2001-es népszámlálás felmérésén alapulnak.

Évenkénti születések száma Hatvan Városban

2008	2009	2010
525	472	383

A lakosságszám és az évenkénti születések száma folyamatos csökkenést mutat a városban, és így jelentős problémaként jelentkezik a lakosság előregedése, melyet felerősít az is, hogy a településnek nem túl jó a lakosságmegtartó ereje. A fiatalok munkavállalásakor Budapest elszívó hatása is érvényesül.

A lakónépesség korösszetétele 1949-2001. (%-ban):

Megnevezés	Kor (év)	1949	1960	1970	1980	1990	2001
Gyermekek	0-14	25,8	25,0	21,2	22,8	21,1	16,0
Aktív korúak	15-59	63,0	62,0	62,8	60,7	61,5	64,3
Öregkorúak	60-X	11,2	13,0	16,0	16,5	17,4	19,7
Összesen	-	100	100	100	100	100	100
100 gyermekre jutó öregkorú	-	43,8	52,1	75,2	72,2	82,2	123,3

A közművelődési koncepciónak is egyik célja kell, hogy legyen egy olyan kulturális élet kialakítása, mely vonzóbbá teszi a fiatalok számára a várost. Természetesen ezt a közművelődési koncepció önmagában nem képes megoldani, de összehangolt

településfejlesztési koncepcióval, melyben a közművelődés szerepe is tisztázott, az elvándorlási folyamat lassítható.

2.2.1. Foglalkoztatottság

Hatvanban dolgozók közel 30%-a más településekről jár be dolgozni, míg 70%-uk helyi lakos.

Gazdasági aktivitás nemek szerint 2001-ben

Lakosságszám	22906 fő	ebből férfi	10836 fő	nő	12070 fő
Ebből foglalkoztatott	8702 fő	férfi	4718 fő	nő	3984 fő
Inaktív	7362 fő	férfi	2655 fő	nő	4707 fő
Eltartott	5880 fő	férfi	2866 fő	nő	3014 fő
Munkanélküli	962 fő	férfi	597 fő	nő	365 fő

Látható, hogy növekvő tendenciát mutat az inaktív keresők és eltartottak száma, 100 foglalkoztatottra 152 fő inaktív kereső és eltartott jut.

Az aktív keresők iskolai végzettsége 1980-2001-ben

Iskolai végzettség	1980-ban	1990-ben	2001-ben
8 általánosnál kevesebb	906	479	23
8 általános	4011	3411	1487
Szakmunkásképző	2361	2918	2889
Középiskola	3255	3024	2864
Főiskola, egyetem	927	1244	1439
Aktív keresők összesen	11460	11076	8702

Az adatokból látható, hogy az iskolázottság mértéke nő, hiszen a kvalifikáltabb munkaerő iránti igény az elmúlt időszakban rendkívül megnövekedett. A helybeli aktív korú népesség 33,7%-a - tehát egyharmada -, más településeken, elsősorban Budapesten, Gödöllőn és Gyöngyösön dolgozik.

2.2.2. Nemzetiségek

Nemzetiségek tekintetében a település lakosságát mindvégig a magyar anyanyelvű többség jellemezte, és csak néhány főre tehető a különféle nemzetiségek létszáma.

A 2001-es népszámláláskor markánsan megjelent a település cigány lakosságának számaránya is. Becslések szerint az 1980-as évek végén számarányuk a település összlakosságának 3%-a lehetett, vagyis létszámuk 700-750 fő volt, 2000-ben ez arány 5-6% lehet, tehát 1280-1400 fő körüli. A munkanélküliek között az átlagnál nagyobb a cigányság aránya, ugyanis az idősebb korosztály közül sokan az általános iskola elvégzése után rögtön munkába álltak, és ez a réteg a rendszerváltás után a munkavállalók csoportjának egyik nagy vesztese lett.

2.2.3. Munkanélküliség

A tömeges munkanélküliség megjelenése a rendszerváltást követő ipari struktúraváltás eredménye. Hatvanban - akárcsak országos szinten - az 1991-1992-es évtől sorra zártak be a korszerűtlen termelési eszközökkel, keleti, főként KGST piacra termelő cégek. Hatvan munkaerő-piac a kedvező földrajzi elhelyezkedés miatt érzékenyen reagál a magyar mezőgazdaság változásaira. A 90-es években gyors ütemben nőtt a munkanélküliség a városban, 1993-ra a munkanélküliségi ráta majdnem elérte a 20%-ot, majd fokozatosan csökkenni kezdett. Az Ipari Parkba letelepült multinacionális cégek megjelenése, valamint a budapesti agglomerációban tapasztalható fellendülés sokat javított a nehéz helyzeten. A munkaerő – piacon elsősorban a fiatal, szakképzett munkaerő iránti kereslet erősödött. A leginkább veszélyeztetett a 45-49 éves korosztály, elhelyezkedési esélyeik jóval alacsonyabbak.

2010 decemberében a regisztrált álláskeresők száma 2630 fő volt.

A regisztrált álláskeresők fontosabb adatai:

Az álláskeresők életkorát tekintve a legtöbben az 50-54 (14%) éves korosztályba tartoznak. Őket követi a 30-40 (13%) éves korosztály, vagyis a munkanélküliség leginkább az idősebb és a középkorosztályt érinti. Legkedvezőbb a fiatalok elhelyezkedési esélye, különösen a magasan képzett réteg lehetőségei szélesedtek ki. A közművelődési koncepció készítésekor figyelemmel kell lenni az itt lakó emberek szociális, anyagi és kulturális helyzetére is, hiszen a közművelődés egyik célja, hogy segítséget nyújtson ezeknek az embereknek a hátrányaik leküzdésében. A súlyosbodó gazdasági körülmények következtében erőteljesen megváltozott a lakosság napi tevékenységszerzete. A munkaképes korú népesség szabadidő felhasználása nagymértékben egzisztenciális céloknak rendelődtetett alá. Az egyéni kulturális szokások is megváltoztak, a művelődésre fordított idő csökkent. A közművelődési tevékenységek között növekedett a közhasznú tanfolyamok aránya. A Könyvtáraknak és egyéb közművelődési színtereknek fontos feladata, hogy ön-, továbbképző tanfolyamokat szervezzen a lakosság számára.

3. HATVAN VÁROS KULTURÁLIS ÉS KÖZMŰVELŐDÉSI RENDSZERE

(A közművelődési intézmények és a közművelődésben részt vevő szervezetek bemutatása)

Az önkormányzat kötelező feladatait elsősorban saját fenntartású közgyűjteményi és közművelődési intézményein keresztül látja el. Ezek az intézmények kultúráközvetítő feladatellátásukon felül a város közeleti centrumai is. Otthont adnak a különböző közösségi összejöveteleknek, a társasági élet változatos formáinak.

3.1. Közművelődési Intézmények

Közművelődés

Az 1997. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Kulturális szaktörvény) így definiálja a közművelődés, és a közművelődési intézmény fogalmát:

„Közművelődési tevékenység: a polgárok iskolán kívüli, öntevékeny, önművelő, megismerő, kultúraelsajátító, művelődő és alkotó célú cselekvése, amely jellemzően együttműködésben, közösségekben valósul meg.”

„Közművelődési intézmény: a lakosság közösségi közművelődési tevékenységéhez erre a célra alapított, fenntartott, működtetett, megfelelő szakmai, személyi, infrastrukturális feltételekkel és alapító okirattal rendelkező költségvetési szerv vagy egyéb fenntartású intézmény.”

A hivatkozott törvény 78. § (1), (2) bekezdése értelmében a városokban kötelező közművelődési intézmény működtetése.

3.1.1. Grassalkovich Művelődési Ház (GrassMH)

A Grassalkovich Művelődési Házat a 688/2010. (XII.16.) számú képviselői testület határozata alapján a 2010. december 31-vel megszűnő Hatvan Városi Művelődési Központ és Könyvtár jogutódjaként 2011. január 1-jével hozta létre Hatvan Város Önkormányzata.

Rövid története:

A Grassalkovich Művelődési Ház „elődje” a Horváth Mihály úton épült, Vörösmarty Művelődési Ház volt. A közkedvelt intézményt 1983-ban lebontották, s átmeneti megoldásként a kastély gazdasági oldalszárnyában helyezték el. 1997 januárjától a nevét Grassalkovich Művelődési Központra változtatták. Az épületben működött a Magyar Turizmus Rt. helyi Tourinform-irodája is. Az iroda az országos hálózat részeként elősegítette a város és környéke idegenforgalmi szempontból fontos megismertetését, legfőbb célja volt, hogy a Heves megyei turisztikai és idegenforgalmi látványosságok sorába bekapcsolja a hatvani kistérséget is. 2004. augusztus 1-jén Hatvan Város Önkormányzatának képviselő testülete határozatban vonta össze a Grassalkovich Művelődési Központot s az Ady Endre Városi Könyvtárat, amely ez időponttól kezdődően Hatvan Városi Művelődési Központ és Könyvtár néven egyszemélyi irányítás alatt működött. A két intézmény új struktúrában, közös épületben működött tovább. A könyvtári tetőtérben funkcionált a művelődési ház, és az intézmény egysége, a Moldvay Győző Galéria is az új kulturális központ része lett. A közösségi terek inkább kisközösségek működtetésére adtak lehetőséget, a könyvtár aulája (80 fő) szolgált kisebb rendezvények megtartására.

2011. január 1-jén a Grassalkovich Művelődési Központ visszakerült a kastély nyugati szárnyába. Az újra induló intézmény nyitó ünnepsége 2011. január 22-én, a Magyar Kultúra Napján volt.

Az intézmény funkciója:

A GrassMH önállóan gazdálkodó, teljes jogkörrel rendelkező, költségvetési szervként végzi Hatvan város kötelező közművelődési feladatait. Az intézmény az alapító okiratban meghatározott szervezeti keretek és feltételek között a városban élők közösségi művelődését segítő szakmai tevékenységet végez.

A Grassalkovich Művelődési Ház tevékenysége:

Alaptevékenységek:

- Az iskolarendszeren kívüli, öntevékeny, önképző, szakképző tanfolyamok,
- életminőséget és életesélyt javító tanulási, felnőttoktatási lehetőségek,
- a település természeti környezeti, szellemi, művészeti értékeinek, hagyományainak feltárása, megismertetése,
- a helyi népi szokások gondozása, gazdagítása,
- az ünnepek kultúrájának gondozása,
- az ismeretszerző, az amatőr alkotó, művelődő közösségek tevékenységének támogatása,
- a helyi társadalom kapcsolatrendszerének, közösségi életének, érdekérvényesítésének segítése,
- a szabadidő kulturális célú eltöltéséhez a feltételek biztosítása,
- egyéb művelődést segítő lehetőségek biztosítása.

Közhasznú tevékenységek

A közhasznú tevékenységek körét az 1997. évi CLVI. törvény a közhasznú szervezetekről tartalmazza. A GrassMH által végzendő közhasznú tevékenységek:

- Nevelés, oktatás, képességfejlesztés, ismeretterjesztés,
- kulturális tevékenység,
- kulturális örökség megóvása,
- hátrányos helyzetű csoportok társadalmi esélyegyenlőségének elősegítése,
- munkaerőpiacon hátrányos helyzetű rétegek képzésének, foglalkoztatásának elősegítése és a kapcsolódó szolgáltatások,
- közhasznú szervezetek számára biztosított -csak közhasznú szervezetek által igénybe vehető- szolgáltatások.

Szabadidős tevékenységek

A szabadidős tevékenységek alatt a szabadidő értelmes eltöltését, a tudás és a készségek, valamint a kreativitás tudatos, elsősorban belső motiváció által indított fejlesztését értjük.

A GrassMH klubok, kiállítások, hangversenyek, irodalmi előadások, táncos rendezvények, társas összejövetelek szervezésével, amatőr művészeti csoportok támogatásával járul hozzá a polgárok munkaidőn és tanulási időn kívüli szabadon felhasználható idejének tartalmas eltöltéséhez.

Az intézmény működési feltételei:

A Horváth Mihály úti Vörösmarty Művelődési Ház lebontása után, 1983-ban a művelődési házat átmeneti megoldásként a Grassalkovich kastély gazdasági oldalszárnyában helyezték el. A terv azonban, hogy helyette építenek egy korszerűbb művelődési házat, csak terv maradt. 1997 januárjától a nevét Grassalkovich Művelődési Központra változtatták. A kastély oldalszárnyának építészeti adottságai, teljes körű közművelődési feladat ellátásra, meglehetősen szűkre szabottak. 2010 januárjában a Hatvany Ferenc terem és a Barokk terem átesett egy tisztasági festésen, jelenleg műszaki állapota megfelelő különböző rendezvények megtartásához. A földszinten felújításra szorul a Barokk teremből balra nyíló közlekedő és a Lesznai terem, valamint három, egymásból nyíló iroda, ahol a fűtésrendszer felújítása és

festés szükséges. A klubszerű tevékenységéhez, az irodákban pedig az adminisztratív feladatok ellátásához bútorzat szükséges. Az elektromos rendszer átvizsgálása elengedhetetlen. Az alagsori részen nagyon rossz állapotban van az Uránia klub illetve az egyéb kiszolgáló helyiségek. A hiányos csapadék elvezetés miatt az alagsor falai folyamatosan nedvesednek és ennek következtében penészgomba telepek illetve salétromsó kiválás alakult ki. Ennek helyreállítása a nedvesedés okának megszüntetésével - angol akna műszaki állapotának felülvizsgálata, lefolyók takarítása -, illetve a légtér ideális klímájának biztosításával jöhet létre. A vakolatban és a falazatban lévő károsodás mértékének meghatározásához műszaki szakértői felmérés szükséges. Itt is indokolt a fűtésrendszer felújítása, két kiszolgáló helyiség burkolatcseréje, illetve az alagsorban lévő illemhelyek teljes felújítása. Az alagsorban magasan elhelyezett bevilágító ablakok nyithatóságát mechanikus vagy elektronikus szerkezettel biztosítani kell, mivel a helyiség szellőzését csak ezeken a nyílászárókon keresztül lehet megoldani. Az udvaron történő közlekedéshez szükséges a világítótestek felújítása, pótlása.

Az intézmény infrastrukturális felújításához Hatvan Város Önkormányzata pályázatot tudna benyújtani érdekeltségnövelő támogatásra.

3.1.2. Moldvay Győző Galéria

A Moldvay Győző Galéria Hatvan Város Önkormányzata 688/2010. (XII. 16.) számú képviselő-testületi határozata alapján a 2010. december 31-vel megszűnő Hatvan Városi Művelődési Központ és Könyvtár jogutódjaként létrejött Grassalkovich Művelődési Ház társintézménye, amelyet 2011. január 1-jével hozott létre Hatvan Város Önkormányzata.

Az intézmény funkciója:

A Moldvay Győző Galéria az önállóan gazdálkodó, teljes jogkörrel rendelkező Grassalkovich Művelődési Ház társintézményeként működik.

Rövid történet:

A Moldvay Győző Galéria Hatvan központi részében található, mintegy száz méterre a városközponttól. Megalakulásának gyökerei 1971-re nyúlnak vissza, amikor is Moldvay Győző, újságíró, lapszerkesztő, költő kezdeményezésére és irányításával megalakult a Hatvani Galéria, melynek akkoriban a Vörösmarty Mihály Művelődési Ház adott otthont. A galéria 1980 óta önálló székházban, a Hatvanas utcai Doktay-féle házban, különálló intézményként, Moldvay Győző Galéria néven áll a művészetszerető közönség és a képzőművészet szolgálatában. Ez egy kétszintes épület, amely egykor ecetgyárként működött, de 1980-ban, a névadója által tervezett átalakításoknak köszönhetően megfelelő kiállítási szintté vált. 1974-ben Moldvay Győző honosította meg a Magyar Tájak Országos Tájfestészeti Biennálét, amelyet páratlan években az Arcok és Sorsok Portré Biennálé követ. Az országos tárlatnyitó ünnepség minden év novemberében várja a látogatókat, ahol a hazai képzőművészeti élet kiemelkedő egyéniségeit tekinthetik meg. Az 1997-es Kortárs Egyházművészeti Kiállítás hagyományt teremtett, ma is rangos esemény a város életében.

Az intézmény működési feltételei:

Jelenleg az épület a galéria funkciót megfelelően be tudja tölteni. Azonban orvoslásra szorulnak az alábbi problémák: a hátsó homlokzaton a vakolat évekkel korábban nagy felületeken mállani kezdett. Mivel balesetveszélyessé vált, letakarították, ám az újravakolást

nem végezték el. Így ezen az épületfelületen csupasz a fal, mely nem hagyományos, hanem salaktéglából épült, így jobban ki van téve az időjárás viszontagságainak. A Galériát jelenleg konvektorokkal fűtik. Elavult, energiapazarló rendszer, melynek a hatásfoka is nagyon rossz. Az előtér és a lépcsőház világítási rendszere nem megfelelő. A tetőzet több helyen beázik, rongálva a mellékhelyiségek, raktárak állagát. Jelenleg a Galériában egy elavult, használhatatlan számítógép van, internet-hozzáférés nincs.

Moldvay Győző Galéria tevékenysége:

A szakmai munkát, a programok összeállítását a Moldvay Győző Galéria Művészeti Tanácsadó Testülete segíti. A program az éves országos gyűjteményes tárlatokra épül (Tájkép Biennále, Portré Biennále, Egyházművészeti Kiállítás). A helyi alkotók műveit ritkán fedezhetjük fel az említett országos tárlatok anyagai között. A Galéria jelenleg nem alkotói színtere, műhelye a hatvani és a város környéki művészeknek.

3.1.3. VOKE Liszt Ferenc Művelődési Ház (MÁV Dalkör, azaz „Dali”)

A Vasutas Országos Közművelődési- és Szabadidő Egyesület közhasznú szervezetet a Fővárosi Bíróság az 1989.évi II. tv. 15. § (1) bekezdése alapján, a 9. PK. 61.156/93/1. sz. végzésével 5445. sorszám alatt jegyezte be. A VOKE Liszt Ferenc Művelődési Ház a Vasutas Országos Közművelődési- és Szabadidő Egyesület tagintézménye, alapításának kelte 1993. október 11. Működését az alapítás előtt a Vasutasok Szakszervezete intézményeként kezdte meg.

Az intézmény fenntartója a MÁV Zrt. Miskolc, üzemeltetője a VOKE Liszt Ferenc Művelődési Ház. Hatvan Város Önkormányzata Képviselő-testülete 18/2010. (II. 28.) sz. határozatának megfelelően egyes közművelődési feladatok ellátására közművelődési megállapodást kötött az intézménnyel 2010. március 1-jétől 2012. december 3-ig tartó időszakra a közművelődésről szóló 16/2004. (II. 26.) Ökr. 12. § (4) bekezdése alapján.

Rövid történet:

A Vasutas Országos Közművelődési és Szabadidős Egyesület támogatásával működő intézmény, amely a vasutasok művelődését szolgálja, 1899-ben alakult. A MÁV dolgozók 1928-ban közadakozásból megvásároltak egy lakóházat, a mai intézmény helyén, kulturális, szabadidős tevékenységeik kielégítése céljából. Az épületet tovább bővítették, korszerűsítették. A Dali műkedvelő zene és színjátszó csoportja által előadott operettek látványossága népes nézősereget vonzott a század közepén. Ma vasútmodell kiállításával jelentkezik évente a városi rendezvényeken. Vasutas Nyugdíjas klubot, Hip-Hop táncklubot működtet. Zenekari próbalehetőség is adott az intézményben. Nagyterme rendezvényekre, termékbemutatókra előzetes egyeztetés alapján bérelhető. Jelenleg az épület külső és belső formájában, szerkezetében és beosztásában a régi '50-es évek kultúrházi koncepcióját tükrözi, a korszerű követelményeket nem tudja kielégíteni. Bár nagy előadóteremmel, s megfelelő méretű színpaddal rendelkezik, az épület rendkívül rossz állapota lehetetlenné teszi, hogy színvonalas, kulturális programokat tartsanak benne.

Az intézmény funkciója:

A VOKE Liszt Ferenc Művelődési Ház önálló jogi személyként, önálló gazdálkodási és bér gazdálkodási jogkörrel rendelkező szervezetként végzi alaptevékenységeiként megjelölt közművelődési feladatait. A Hatvan Város Önkormányzatával kötött Közművelődési

Megállapodás értelmében az újhatvani településrészen egyes közművelődési feladatok folyamatos ellátását is biztosítja.

3.2. KÖZGYŰJTEMÉNYEK

A Kulturális szaktörvény így definiálja a közgyűjtemény fogalmát:

„Közyűjtemény: az állam, a helyi önkormányzat, valamint az országos kisebbségi önkormányzat, a köztestület és a közalapítvány tulajdonában (fenntartásában) működő, vagy általuk alapított könyvtár, levéltár, muzeális intézmény, kép- és hangarchívum.”

3.2.1. Könyvtár

Közművelődési könyvtár működtetése minden önkormányzat számára kötelező alapfeladat.

A Kulturális szaktörvény az alábbiak szerint definiálja a könyvtárral kapcsolatos fogalmakat:

Könyvtár: a könyvtári dokumentumok rendszeres gyűjtését, feltárását, megőrzését és használatát biztosító szervezet.

Könyvtári dokumentum: a könyvtár által állományba vett, alap- és kiegészítő feladatai ellátásához szükséges tudományos, oktatási, művészeti, közművelődési vagy történeti értékű könyv, időszaki kiadvány, egyéb kiadvány, illetőleg minden szöveg-, kép-, adat- és hangrögzítés, beleértve a könyvtár állományába vett elektronikus dokumentumot is, kivéve a Levéltári törvény hatálya alá tartozó, irattári jellegű levéltári anyagnak minősülő dokumentumot.

Könyvtári gyűjtemény: a könyvtár tervszerűen fejlesztett, rendezett, feltárt állománya.

3.2.2. Ady Endre Könyvtár

Az 1990-től Ady Endre Városi Könyvtár és Közösségi Ház néven működő intézményt a 227/1993. (XII. 16.) sz. képviselő-testületi határozatával hozta létre Hatvan Város Önkormányzata.

Rövid történet:

A közművelődési könyvtár fejlődése 1953-ban indult meg. Ady Endre nevét 1955-ben vette fel az intézmény, melynek magyarázata a költő s Hatvany Lajos barátságában rejlik. Rendszerváltáskor a Szövetkezet utcai épületből a város főterén álló valamikori pártszékházba költözött a gyűjtemény. A mostani épület funkcióváltása jelentős átalakításokat igényelt az évek során. A nem könyvtári célra készült épületet két szakaszban alakították át, 2002-ben nyerte el jelenlegi formáját. Az épületben zajló évente visszatérő események közül kiemelkednek a vers- s prózamondó versenyek, a gyermeknapi rendezvények, az Ünnepi Könyvhéthez kötődő író-olvasó találkozók, az évente megrendezett olvasótáborok, a különböző hangverseny- és kórusprogramok. 2004. augusztus 1-jén Hatvan Város Önkormányzatának képviselő testülete határozatban vonta össze a Grassalkovich Művelődési Központot s az Ady Endre Városi Könyvtárat. Az összevonás kényszerű struktúraváltást idézett elő, a két intézmény egy épületben folytatta tevékenységét, amely gyakorlatilag a művelődési ház tevékenységi körének és lehetőségeinek folyamatos és nagyfokú leépülését eredményezte.

Az Újhatvani Fiókkönyvtár, 1960 óta működik, létét az indokolja, hogy a város lakosságának a fele, ebben a városrészben él. 1974 óta korszerű körülmények között működik, 300 négyzetméter alapterületen 2 főfoglalkozású könyvtárossal.

Az intézmény funkciója:

Az Ady Endre könyvtár alaptevékenysége, nyilvános könyvtári feladatkörben, az 1997. évi CXL. törvény 55. § előírásainak megfelelő. Ma az Ady Endre Könyvtár nem csupán kölcsönző és olvasóhely, hanem olyan kistérségi szerepkörű és kisugárzású könyvtári szolgáltató központ, amely kihasználva a technika legújabb eszközeit és lehetőségeit információs központja a kistérségnek. A hagyományos könyvtári szolgáltatások mellett nagy hangsúlyt kap a különböző rendezvények, felolvasó, irodalmi estek megrendezése.

Az intézmény szolgáltatásai:

- Szabadpolcos könyv- és folyóirat- állományt dolgoz fel és ad közre.
- Elektronikus katalógust épít, amely webes felületen is megjelenik.
- Az Országos Dokumentum-ellátási Rendszer igénybevételével részt vesz a könyvtárközi dokumentum- és információcserében.
- Helytörténeti gyűjteménnyel, zenei részleggel, gyermek részleggel, rendelkezik. 2002-ben egy újabb külön gyűjteménnyel gazdagodott az intézmény: Dr. Chikán Bálint művészettörténész hagyatéka csodálható meg az első emeleti körfolyosón. Továbbá itt található Kocsis Albert hatvani hegedűművész, Gódor Kálmán hatvani festőművész és Perei Zoltán grafikus művész hagyatéka is.
- Gyermekkönyvtári szolgáltatásokat nyújt, gyermekrendezvényeket szervez.(rendszeres nyári gyermekkönyvtári foglalkozások, könyvtári rejtvényfüzetek megjelentetése, olvasóvá nevelés).
- Segíti a város, a kistérség alkotóinak, alkotásainak megismertetését.
- Kiállításokat, könyvbemutatókat, a könyvtári tevékenységhez kapcsolódó rendezvényeket szervez.
- Koncerteket, verses-esteket tart.
- Informatikai képzéseket bonyolít különböző korosztályok számára.
- Helyet biztosít különböző önszerveződő csoportok, egyesületek működéséhez: Ratkó József Közművelődési Egyesület, Gáspár András Bajtársi Egyesület. Számos kiscsoport otthona: Sakk-kör, Táltos Íjász Egylet, Díszítőművészeti Kör, Bélyeggyűjtő Kör.
- Rendszeres nyelvoktatás és különböző szakmai tanácskozások, továbbképzések színtere.

A könyvtár látogatói köre: Évente 297 nyitvatartási napon, átlagosan 50 000 fő, a legkülönbözőbb korcsoportokból.

Az intézmény működési feltételei:

1997-ben a könyvtár pályázati és önkormányzati pénzből kialakította a tetőteret és az aulát, majd egy második szakaszban a könyvtári övezetek kialakítása került sorra. A könyvtár 2002-ben nyerte el végleges formáját. Az épület jelenlegi műszaki állapotát tekintve a legégetőbb probléma a tetőtéri mennyezet, amely beázik, továbbá az olvasóterem, ahol a gyűjtemény is sérülhet a beázás miatt. A nyílászárók – ablakok, ajtók – még a régi párházás időszakból itt ragadtak, nagyon rosszul zárnak, cserére szorulnak. A gázkazánok korszerűek, viszont a

radiátorok csöpögnek, cserélni kellene őket. Az aula (nagyterem) szellőztetése nem megoldott, valamint az egész épület légkondicionálásának hiánya problémát jelent, mert nyáron, az emeleti szinten illetve a tetőtérben fullasztó meleg van, programokat és könyvtári tevékenységet nehezen lehet végezni. Az intézmény bútorzata részben kopott, elhasználódott, hiányos, székek, asztalok lecserélésére, valamint sötétítőfüggönyök vásárlására lenne szükség. Az épületben nincs riasztó berendezés, így a vagyonvédelem nem megoldott. Számítógéppark elfogadható, az elmúlt évben pályázati támogatásból sikerült új gépeket és fénymásolót vásárolni az intézménynek.

3.2.3. Múzeum

Az 1997. évi CXL. törvény alapján a múzeum alapfogalma az alábbi:

A múzeum a kulturális javak tudományosan rendszerezett gyűjteményeiből álló muzeális intézmény. A múzeum feladata a kulturális javak meghatározott anyagának folyamatos gyűjtése, nyilvántartása, megőrzése és restaurálása, tudományos feldolgozása és publikálása, valamint kiállításokon és más módon történő bemutatása.

3.2.4. Hatvany Lajos Múzeum

1970. július 1-jétől az intézmény a Heves Megyei Múzeumok Igazgatósága irányítása alá tartozik. Az alapítója Heves Megye Közgyűlése, fenntartója a Heves Megyei Önkormányzat. A Hatvany Lajos Múzeum a Heves Megyei Múzeumi Szervezet (székhely: 3300 Eger, Vár u. 1.) tagintézményeinek egyike.

Rövid történet:

Az 1969-ben alapított Hatvany Lajos Múzeum alapját Doktay Gyula építész-mérnök magángyűjteménye képezte. Doktay Gyula látta el a vezetői teendőket majd Németi Gábor és Szántó Lóránt is csatlakozott az alapítóhoz, és gyűjteményük beadása mellett társadalmi munkában dolgoztak a gyűjtemény gazdagításán.

A múzeum hosszú hanyattatás után a rendszerváltozást követően kapta meg a Sörház épületét a Kossuth téren. A múzeum alapító okmánya négy fő területet jelölt meg, melyek a régészet, a néprajz, a képzőművészet és a történet. Régészeti anyaga gazdag újkőkori, bronzkori, népvándorláskori és középkori leletekben. 1974-ben vette fel a múzeum Hatvany Lajos nevét, ezt követően gyűjtésének középpontjába a néprajz és a képzőművészet került. A néprajzi gyűjtemény közel 2000 darabból álló anyagából kiemelkedik a népviseleti, a hímzés- és az olajnyomat gyűjtemény. A múzeum a '70-es években tiltottnak vagy túrtnek számító képzőművészeket karolt fel, a hivatalos kultúrpolitika által mellőzött életműveket fedezett fel és új művészeti tendenciák bemutatkozó kiállításainak adott otthont. A képzőművészeti gyűjteményét olyan művek, alkotók fémjelzik, mint Kondor Béla, Korniss Dezső, Lakner László, Deim Pál, Keserű Iлона, Maurer Dóra, Veszelszky Béla, Román György. De újdonságnak számított, hogy az itteni kiállítások versek írására inspiráltak olyan jeles kortárs költőket, mint Kormos István, Nagy László, Tandori Dezső és Weöres Sándor. Ráadásul olyan kortárs zeneszerzők bemutatkozására is adott alkalmat a múzeum, mint Kurtág György, Vidovszky László és Jenei Zoltán. A munkába bevont olyan jelentős elméleti szakembereket, mint Németh Lajos, Szabó Júlia, Keserű Katalin, Hegyi Loránd vagy Beke László. A múzeum kiállításain bemutatkozó, akkor még fiatal vagy éppen főiskolás művészek, mára meghatározó egyéniségei képzőművészetünknek. A kiállító művészek által adományozott festmények, grafikák ma egyedülálló kortárs képzőművészeti anyagot alkotnak a gyűjteményen belül.

Gódor Kálmán hatvani képzőművész 1991-ben festményeinek jelentős részét és muzeális értékű tárgyait adományozta az intézménynek, illetve végrendeletében egymillió forintot biztosított a múzeum számára, amelyet a róla elnevezett alapítvány kuratóriuma kezel.

A múzeum kiemelt figyelmet szentelt névadó családjára, a Hatvany-Deutschok történetének, valamint az egykori hatvani otthonuk, a kastély irodalmi-művészeti szalonja, szellemi örökségének. A családtól kapott számos dokumentumot, festményt, könyvet, valamint Hatvanyak baráti körének néhány értékes alkotását, relikviáját őrzi. A gyűjteményben jelentős helyet foglal el Lesznai Anna (Hatvany Lajos unokatestvére) és férje Gergely Tibor hagyatéka. Oscar Kokoschka 10 litográfiája, amely ma a múzeum legbecsesebb darabjait képezi, szintén a Hatvanyak köréből került ki.

Az intézmény funkciója:

A Hatvany Lajos Múzeum tudományos és közművelődési intézmény, regionális múzeum, amely elsősorban Hatvan és környéke múltjára és jelenére vonatkozó muzeális értékű emlékeket és adatokat gyűjt, azokat az idevonatkozó rendelkezéseknek megfelelően szakszerűen őrzi, nyilvántartja, tudományosan feldolgozza és közzéteszi. Fő tevékenysége a lakosság felé az időszakos kiállításokban mutatkozik meg.

Tudományos gyűjteményei: képzőművészeti gyűjtemény, történeti gyűjtemény, néprajzi gyűjtemény, irodalomtörténeti gyűjtemény, régészeti gyűjtemény (zárt gyűjtemény). Segédgyűjteményei: könyvtár, fotó-, dia-, film- és videó tár, egységes múzeumi adattár.

A múzeum állandó kiállítása a „Lesznai Anna és a Hatvanyak” című fotókiállítás.

Az intézmény működési feltételei:

A 2/2010. (I. 14.) OKM rendelet a muzeális intézmények működési engedélyéről a 7. §-ában kimondja:

„A múzeumot befogadó épületben **állandó** és időszakos kiállítás bemutatására alkalmas kiállító helyiségeket, gyűjteményi raktárt, előkészítő raktárt, felszerelt restaurátor műhelyt, szakkönyvtárat, adattárat, valamint elkülönítetten vagy a kiállító térben múzeumpedagógiai foglalkoztató teret, és a közönség fogadását szolgáló helyiséget kell kialakítani.”

A Hatvany Lajos Múzeumban jelenleg áthidalhatatlan problémát jelent a múzeum gyűjtőkörének megfelelő állandó kiállítás megoldása, erre a célra megfelelő helyiség hiányában. Ennek léte a múzeum minősítése szempontjából elengedhetetlenül fontos lenne, tekintve, hogy a múzeumi törvény előírja, hogy területi múzeum, amilyen jelenleg a hatvani múzeum, kell, hogy állandó kiállítással rendelkezzen. Ellenkező esetben egy adandó szakfelüyleti vizsgálat visszaminősítheti kiállítóhelyé. Ez a státusz a gyűjtemény rangjához rendkívül méltatlan lenne és a pályázati lehetőségek körét is nagymértékben szűkítené. A Hatvany Lajos Múzeum évtizedeken keresztül jelentős kiállításokat rendezett gyakorlatilag kiállító terem nélkül, páratlan képzőművészeti, néprajzi gyűjteményeket állított fel, raktár nélkül, kiadványsorozatot életetett szinte saját szakembergárda nélkül. Vidéki tájmúzeum léte országos jelentőséget ért el. Komoly műtárgyvédelmi problémát jelent azonban, hogy a jelenlegi raktárak alkalmatlanok a funkció ellátására, az épület rossz állapotából adódóan. (A beázás következtében, meleg párás klíma alakult ki a raktárban, amely nagyon kedvez a penészesedésnek.) Az elektromos hálózat az érintésvédelmi szabványok szerint rossz állapotban van. A fűtésrendszer elavult, valamint az időszakos kiállítótér belső termének a fűtése a kémény rossz állapota miatt nem működtethető. A fűtőberendezések, a meleg vizes bojler előregedett. A földszinti kiállítótérben a salétromos,

nyirkos falak műtárgyvédelmi szempontból kifogásolhatók. Az ablakok szigetelése rossz, amely miatt a munkaszobák és a közösségi terek fűtése még gazdaságtalanabb. Nagy esőzéskor problémát jelent, hogy a vízelvezető csatornarendszer elöregedett, koszos, eltömődött.

4. A KÖZMŰVELŐDÉSI FELADATELLÁTÁST SEGÍTŐ INTÉZMÉNYEK, SZERVEZETEK

4.1. KÖZOKTATÁSI INTÉZMÉNYEK

4.1.1. Alapfokú oktatás

Hatvan városban önkormányzati fenntartásban jelenleg két alapfokú oktatási intézmény - az Óhatvani Óvoda és Általános Iskola és az Újhatvani Óvoda és Általános Iskola-, továbbá egy középfokú intézmény – a Hatvani Középiskola, Szakiskola és Kollégium - működik. Mind az alapfokú, mind a középfokú oktatási intézmények összevont intézmények, így több feladatellátó tagintézmény tartozik hozzájuk. Mindegyik intézményben van szabadidős és közművelődési tevékenység is.

Az Óhatvani Óvoda és Általános Iskola esetében hat telephelyen hat tagintézmény működik: négy óvodai és két általános iskolai feladatellátást végez a székhelyintézmény irányítása alatt. Az Újhatvani Óvoda és Általános Iskola esetében öt telephelyen négy tagintézmény működik: a székhelyintézmény irányítása alatt három óvodai és egy általános iskolai feladatellátást végez, az ötödik telephelyen óvodai ellátás van.

A város óvodái 8 épületben működnek:

- Óhatvani Óvoda és Általános Iskola Balassi Bálint úti tagóvodája,
- Óhatvani Óvoda és Általános Iskola Gódor Kálmán utcai tagóvodája,
- Óhatvani Óvoda és Általános Iskola Hajós Alfréd utcai tagóvodája,
- Óhatvani Óvoda és Általános Iskola Vörösmarty téri tagóvodája,
- Újhatvani Óvoda és Általános Iskola Bajcsy-Zs. út 10. szám alatti tagóvodája,
- Újhatvani Óvoda és Általános Iskola Jókai utcai tagóvodája,
- Újhatvani Óvoda és Általános Iskola Mészáros Lázár úti tagóvodája,
- Újhatvani Óvoda és Általános Iskola óvodai telephelye.

Az óvodákba közel 900 gyermek jár 34-35 csoportba. Az óvodák a napi kötelező tevékenységen túl, számos lehetőséget kínálnak és nyújtanak a gyerekeknek és szüleiknek. Ilyenek: a sport-délutánok, játszónap, kirándulások, ünnepségek, közös gyermeknap.

Hatvanban öt épületben működik általános iskola, közel 2300 fő tanul ezekben az intézményekben:

- Óhatvani Óvoda és Általános Iskola (székhelyintézmény) 1894 óta működik,
- Óhatvani Óvoda és Általános Iskola Kodály Zoltán tagiskolája,
- Óhatvani Óvoda és Általános Iskola 5. Sz. tagiskolája,
- Újhatvani Óvoda és Általános Iskola (székhelyintézmény) 1959 óta működik,
- Újhatvani Óvoda és Általános Iskola Baross Gábor tagiskolája 1878 óta működik.

Fogyatékos gyerekek számára 1975 óta működik iskola, ma **Lesznai Anna Egységes Gyógypedagógiai Módszertani, Pedagógiai Szakszolgálati Intézmény**, mely egyúttal nevelési tanácsadó is, fenntartója a Heves Megyei Önkormányzat.

A tanórákon kívüli tevékenység iskolánként más és más, a saját profiljának megfelelő. Minden iskola örömmel vesz részt a város kulturális életében, a meghirdetett versenyeken, vetélkedőkön.

Az iskoláknak vannak hagyományos rendezvényei, tevékenységei, mint: Iskolanapok, Ki mit tud, irodalmi pályázatok, művészeti csoportok, bábozás, mozgáskultúra fejlesztése, tehetséges tanulók felkarolása, művészeti produkciók születése stb. Közösségformáló sportélel, nyári táboroztatások. A hatvani iskolák falain belül és kívül a szabadidős programok sokszínűsége és bősége választéka valósul meg.

A fent említett alapfokú közoktatási intézményeknek Hatvan Város Önkormányzata Képviselő-testülete 2011. július 1. napjától vissza adja önállóságukat, megszüntetve ezzel az eddigi állapotot, továbbá a Váci Egyházmegyével kötendő együttműködési megállapodás értelmében az eddig Újhatvani Óvoda és Általános Iskola Baross Gábor tagiskolájának helyet adó, 3000 Hatvan, Rákóczi út 4. szám alatti, 2625 helyrajzi számú ingatlant 2011. július 1. napjától átadja az egyházmegyének egyházi iskola alapítására és működtetésére. Ennek következtében az intézmények az alábbi neveket veszik fel:

Az intézmény régi neve	Az intézmény új neve
Óvodák	
Óhatvani Óvoda és Általános Iskola Balassi Bálint úti tagóvodája	Brunszvik Teréz Óvoda
Óhatvani Óvoda és Általános Iskola Gódor Kálmán utcai tagóvodája	Napsugár Óvoda
Óhatvani Óvoda és Általános Iskola Hajós Alfréd utcai tagóvodája	Százsorszép Óvoda
Óhatvani Óvoda és Általános Iskola Vörösmarty téri tagóvodája	Vörösmarty téri Óvoda
Újhatvani Óvoda és Általános Iskola Bajcsy-Zsilinszky út 10. szám alatti tagóvodája	Gesztenyés kert Óvoda
Újhatvani Óvoda és Általános Iskola Jókai utcai tagóvodája	Mézesbáb Óvoda

Újhatvani Óvoda és Általános Iskola Mészáros Lázár úti tagóvodája	Csicsergő Óvoda
Újhatvani Óvoda és Általános Iskola óvodai telephelye	Mesevilág Óvoda
Általános Iskolák	
Óhatvani Óvoda és Általános Iskola (székhelyintézmény)	Kossuth Lajos Általános Iskola
Óhatvani Óvoda és Általános Iskola Kodály Zoltán tagiskolája	Kodály Zoltán Általános Iskola
Óhatvani Óvoda és Általános Iskola 5. Sz. tagiskolája	5. sz. Általános Iskola
Újhatvani Óvoda és Általános Iskola (székhelyintézmény)	I. István Általános Iskola
Újhatvani Óvoda és Általános Iskola Baross Gábor tagiskolája	Katolikus Általános Iskola

4.1.2. Középiskolák

A város középiskolái 2009 szeptemberétől összevont intézményben a Hatvani Középiskola, Szakiskola és Kollégiumot Működtető Intézményfenntartó Társulás fenntartásában működnek.

A középiskolai tanulók létszáma meghaladja a 2300 főt, Hatvan és környékéről járnak ide tanulni, de sokan jönnek Nógrád megyéből és Heves megye más részeiről is.

- **Hatvani Középiskola Bajza József Gimnáziuma és Szakközépiskolája** 1927 óta működik. Szakmai munkájukat fémjelzi a felsőoktatási intézményekben továbbtanulók száma, a tanulmányi versenyeken való sikeres szereplés; a szabadidős programok elsősorban a tanulmányi felkészülést segítik.
- **Hatvani Középiskola Széchenyi István Közgazdasági és Informatikai Szakközépiskolája** 1967-től működik. Az iskola tanulói számos szakmai versenyt nyertek meg /számvitel, számítástechnika, programozás stb./. Az iskolában kiemelten oktatnak idegen nyelvet, informatikát, matematikát, a szabadidős programok is e köré szerveződnek.

• **Hatvani Középiskola, Szakiskola Damjanich János Szakközépiskolája, Szakiskolája**

Damjanich Jánosnak, az 1848/49-es szabadságharc tábornokának és vértanújának nevét 1955-től viseli Hatvan város legnagyobb szakképzési intézménye. 1973-tól a tanítás egy új, modern iskolaépületben zajlik, amely fokozatosan bővült. Előbb egy új épületszárnnyal, majd egy 120 fő befogadóképességű kollégiummal, és egy nagyrendezvények megrendezésére is alkalmas 300 fő befogadóképességű aulával. Az intézmény, amely hatalmas oktatási centrummá nőtte ki magát, több mint 1300 tanulót iskoláz be a régióból. Az ezredforduló tájékán az iskolában a világbanki tanterv alapján elindult az informatikai és közlekedési szakközépiskolai képzés. A Hatvan térségében történt ipari szerkezetváltás pedig olyan új, korszerű, high-tech szakmai képzéseket indukált, amelyekre méltán lehet büszke Hatvan városa. Az intézmény a minden évben megrendezésre kerülő hivatalos társadalmi, nemzeti ünnepek, valamint az iskolai hivatalos ünnepek (ballagás, szalagavató, tanévnyitó, tanévzáró) mellett, rendszeresen helyet ad, egyéb kulturális vonatkozású rendezvényeknek, iskolai vetélkedőknek, teret biztosít különböző társadalmi szervezetek programjainak.

Az alapfokú közoktatási intézményekhez hasonlóan a középiskolák is vissza kapják 2011. július 1. napjától önállóságukat, ám továbbra is Hatvani Középiskola, Szakiskola és Kollégiumot Működtető Intézményfenntartó Társulás fenntartásában működnek. Ennek következtében az intézmények az alábbi neveket veszik fel:

Az intézmény régi neve	Az intézmény új neve
Hatvani Középiskola Bajza József Gimnáziuma és Szakközépiskolája	Bajza József Gimnázium és Szakközépiskola
Hatvani Középiskola, Szakiskola Damjanich János Szakközépiskolája, Szakiskolája	Damjanich János Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium
Hatvani Középiskola Széchenyi István Közgazdasági és Informatikai Szakközépiskolája	Széchenyi István Közgazdasági és Informatikai Szakközépiskola

4.1.3. Művészeti iskola

Kocsis Albert Zeneiskola

A Kocsis Albert Zeneiskola alapfokú művészetoktatási intézmény 1955 óta van jelen a város életében, fenntartója a Heves Megyei Önkormányzat. 1958 óta egy családi házból bővítésekkel átalakított telephellyel rendelkezik a Balassi Bálint úton. Az iskola alapfokú zeneművészeti oktatást folytat, és tehetséggondozás keretében külön foglalkozik a zenei

pályára készülő fiatalokkal. A zeneiskola tevékenyen részt vesz a város komolyzenei életében a zenekultúra alakításával, gazdagításával és nagy hangsúlyt fektet tanárai és növendékei művészi ambíciójának kibontakoztatására. Szerepeltek együtteseikkel Hollandiában, Lengyelországban, Finnországban. A városi kiállítás megnyitókön, különböző társadalmi rendezvényeken rendszeresen fellépnek.

A zeneiskolában az alábbi művészeti csoportok és szervezetek működnek:

- Kocsis Albert Zeneiskola Ifjúsági Kamarazenekara,
- Kocsis Albert Zeneiskola Fúvószenekara,
- Corelli Trio- és Consort,
- Chamber-Art-Voices,
- Grassalkovich Vegyeskar,
- Hatvani Vegyeskar,
- Ifjú Zenebarátok Köre.

4.1.4. Egyéb oktatási intézmények

Alapítványi formában ma két középiskola működik, a hátrányos helyzetű fiatalok oktatására 1992-ben létrejött, s 2004-től alapítványi formában működő Grassalkovich Antal Gyakorlatközpontú Szakiskola és Szakközépiskola; valamint a Gróf Batthyány Lajos Alapítványi Gimnázium, Szakközépiskola és Szakiskola. Előbbinek a PÁSZOK-EDU Oktatási Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság, utóbbié a Tudáscentrum a Társadalmi Esélyegyenlőségért Oktatási és Kulturális Alapítvány.

4.2. CIVIL SZERVEZETEK

Hatvan város közigazgatási területén a hivatal által regisztrált civil szervezetek száma:75.

Tevékenységi alapján a civil szervezetek száma:

Tevékenységi kör	Civil szervezetek száma
Egészségügyi jellegű	6
Iskolát, óvodát segítő szervezetek	3
Mezőgazdasággal, környezet- és természetvédelemmel kapcsolatos szervezetek	5
Közművelődési célú szervezetek	10
Sportszervezetek	33
Szociális és karitatív jellegű szervezetek	4
Hobbi és szabadidős szervezetek	4
Egyéb	10

Közművelődés célú szervezetek:

- **Corelli-60 Zenéért és Gyermekekért Közhasznú Alapítvány**

3000 Hatvan, Balassi Bálint u. 36.

Az Alapítvány céljai közé tartozik, az alapfokú művészeti oktatás mellett, a zenei kultúra fejlesztése, a tehetséges és hátrányos helyzetű gyerekek támogatása, hangversenyeikkel, zenei programjaikkal teszik színesebbé és változatosabbá a város zenei életét.

- **Hatvan Közművelődéséért Alapítvány**

3000 Hatvan, Kossuth tér 3.

Az Alapítvány keretein belül működik a Fábry Zoltán DVD - filmklub az Ady Endre Könyvtárban. Feladatának tekinti a városban élő, alkotó képzőművészek és szépírók bemutatkozási lehetőségeinek biztosítását, kulturális jellegű kirándulások szervezését, versmondó versenyek, író-olvasó találkozók lebonyolítását.

- **Hatvani Kulturális és Művészeti Egyesület**

3000 Hatvan, Szepes Béla u. 2/a.

Az Egyesület céljai közé tartozik a hagyományőrző csoportok, együttesek támogatása, kiállítások, rendezvények szervezése, irodalmi kiadványok szerkesztése, megjelentetése, amatőr színjátszó csoport működtetése.

- **Ratkó József Közművelődési Egyesület**

3000 Hatvan, Kossuth tér 3.

Az Egyesület feladatának tekinti az irodalmi műveltség fejlesztését, képzőművészeti kiállítások rendezését, a magyarságtudat ápolását, nyári középiskolai olvasótáborokat szervez, bonyolít. Az erdélyi Kézdivásárhely Könyvtárával évtizedek óta szoros a kapcsolatuk, minden évben máshol rendeznek olvasótáborokat.

- **Hatvany Lajos Múzeum Barátainak Tájak-Korok-Múzeumok Klubja**

3000 Hatvan, Hatvany Lajos Múzeum, Kossuth tér 11.

Tevékenységük közé tartozik a természeti, történeti, építészeti és kulturális értékek megismertetése, megőrzése, gyarapítása, a valós történelemszemlélet kialakítása, a szabadidő tartalmas eltöltése. Az előadásokkal tarkított változatos klubnapok mellett, rendszeres tárlatlátogatásokat és kirándulásokat bonyolítanak szerte az országban.

- **Grassalkovich Oktatási és Kulturális Alapítvány (GOKA)**

3000 Hatvan, Bezerédi u.2.

A GOKA 2010. december 31-ig együttműködési megállapodás alapján látta el Hatvan Város Önkormányzata kötelező közművelődési feladatainak egy részét a helyi közművelődési rendelet alapján. Az Alapítvány kiemelt céljai közé tartozik:

- az ifjúsági, kulturális, közművelődési és felnőtt nevelési területen történő tevékenység ellátása,
- civil szervezetek szerepének erősítése, együttműködés kialakítása,
- a Grassalkovich - Hatvany kastély szellemi örökségének ápolása,

- a helyi társadalom kulturális szükségletei, művelődési igényeinek feltárása, gondozása, a közösségi művelődés elősegítése,,
- a település kulturális értékeinek, hagyományainak folyamatos megőrzése, átörökítése és további gazdagítása,
- partnerségben való együttműködés hazai és nemzetközi szervezetekkel, közösségekkel.

Hagyományosan megrendezésre kerülő programjaik közé tartozik a nyári Összművészeti fesztivál, illetve a tavaszi térségi Diákgála, szeptemberben pedig a szüreti fesztivállal egybekötött Kastély Napok rendezvénysorozat. Az Alapítvány évente felnőtt-nevelési konferenciát szervez, melynek célja a felnőtt lakosság és a civil szervezetek figyelmének felhívása a felnőttképzési lehetőségekre. Összefogja és segíti a térség civil szervezeteit, civil tanácsadói feladatokat is ellát. A hatvani kistérség civil szervezeteinek szóló kiadvány a *Civil Hírmondó*.

4.3. Közművelődési feladatot ellátó jogi státusz nélküli csoportok

A Hatvan városában működő öntevékeny közösségek tematikus csoportosításban:

Hagyományőrző:

- Naplemente Nyugdíjasklub,
- Vasutas Nyugdíjasklub,
- Helytörténeti és Honismereti Kör,
- Hatvankodó néptáncegyüttes,
- Vadvirág Citerazenekar.

Tánc:

- Versenytánc Klub.

Hobbi:

- Sakk-kör,
- Bélyeggyűjtő szakkör,
- Színes Alapítvány Rajzköre,
- Musical klub 60.

Komolyzene:

- Correlli Trió,
- Chamber Art Voices,
- Grassalkovich Énekegyüttes,
- Hatvani Kamarazenekar,
- Hatvani Vegyeskar,
- Champagne Strings Trió.

Egészséges életmód:

- Életreform Egyesület,
- Reiki Klub.

Képzőművészet:

- Hatvani Műhely.

5. EGYHÁZAK

Az egyház nemcsak szakrális épületein keresztül nyújt lehetőséget a művelődésre, hiszen papjai, hitoktatói szóban és tettekben is mindennapi kultúráközvetítők. A Hatvanban működő

történelmi egyházak – több évszázados hagyományt követve – alaptevékenységükön túl, a város közművelődésében is fontos szerepet vállalnak, a művészeti, ezen belül is elsősorban a zenei értékek közvetítése terén. Vannak csak egyházi, illetve az önkormányzattal közös szervezésű programok.

5.1. Hatvani Római Katolikus Egyházközség

5.1.1. Szent Adalbert Plébániatemplom

A település lakossága évszázadokon keresztül döntően római katolikus vallású volt. 1273-ban történik a katolikus plébánia első okleveles említése, mint a patai főesperességhez tartozó templom. A török megszállás alatt a középkori templom megsemmisült és helyére 1696-ban épült egy kisebb templom Szabó Máté postamester jótékony adományának köszönhetően. A kicsiny templomot Szent Adalbert tiszteletére szentelték fel 1701-ben. Az 1740-es évekre tönkrement, rendkívül rossz állapotban lévő templom helyére végül I. Grassalkovich Antal egy másik, nagyobb templomot emeltetett. A barokk stílusú templom Oraschek Ignác tervei alapján és Jung József pállér irányításával épült fel 1759-1762. között.

- A plébánia a heti rendszerességgű ifjúsági hittanórán és énekkaron kívül, májusban egész napos családi rendezvényt is tart.

5.1.2. Szent István Római Katolikus Templom

Az újhatvani hívek több évtizedes óhaja teljesült, amikor 1929-ben felépült a Szent István tiszteletére szentelt templom, amely mögött a ferences rend 1931-ben nyitotta meg rendházát. Az 1944-es bombázások során a templom teteje leégett, komoly sérülések keletkeztek a freskókon és a rendház egész berendezése elpusztult. A háború végét követő újjáépítés után az új plébánia 1946-tól vált önálló egyházközséggé. 1950-ben kormányzati döntés alapján feloszlatták a szerzetesrendeket és kitelepítették a szerzeteseket. Az üresen maradt kolostorban 1954-től leánykollégium működött, és csak 1990-ben került újra egyházi kezelésbe. 2001. augusztus 20-án avatták fel a templom előtt Szent István szobrát, s ma már csak a templom freskói és az emléktáblák utalnak arra, hogy a templom egykor a ferenceseké volt.

Az újhatvani plébánia rengeteg állandó programmal rendelkezik, melyeket havi rendszerességgel biztosít a hívek számára:

- Nyugdíjas Kör, Pedagógus Kör, Baba-Mama Kör, Szülők Találkozója, Felnőtt Énekkar.
- A liturgikus évhez alkalmazkodó időszakai programjai a jeles napokhoz, nagy egyházi ünnepekhez, évfordulós megemlékezésekhez kötődnek, (advent, karácsony, szilveszter, farsang, nagyböjt, húsvét, búcsú, ferencesek elhurcolása évfordulója június 19.).
- Tervezett programjai: kirándulások, koncertsorozatok.

5.2. Hatvani Református Egyházközség

5.2.1. Református Templom

Az 1870-es évektől az ipari fellendülés következtében nagyon sokan költöztek a nagyközségbe és az evangélikus és református hívekből 1892-ben megalakították a „Hatvani egyesült protestáns egyházközséget”. 1898 októberére elkészült a puritán stílusú templom, 1902-re anyaegyházzá váltak, s egy évtized múltán már 23 szórványtelepülés tartozott ide. A két világháború között pezsgő közösségi élet jellemezte a református gyülekezetet, melynek

keretében több egyesület is alakult. A második világháború és az azt követő politikai változások, a szegénység, a lehetetlen közállapotok egyre inkább nehezítették mind a helyi, mind a szóránymunkát. Az 1960-as években a lakótelepi építkezések miatt elvették a templomkertet, lebontották a régi parókiát, s így kisebb teleknagyságon, de legalább megmaradhatott a templom. 1967-ben új szárny épült a templomhoz, ami gyülekezeti ház és lelkészlakás napjainkban.

A református közösség napjainkban is aktív közösségi életet él, a hitéleti tevékenységen kívül is rengeteg állandó programmal vonja be a híveket a közösségi élet színterére. A teljesség igénye nélkül kiemelt állandó programok:

- Női kör,
- gyermek-istentiszteletek,
- Kékkeresztes csoport foglalkozása,
- börtönmisszió,
- Lámpás újság megjelentetése,
- Gyülekezeti táborozás,
- Gyermekhét Hatvanban,
- bábelőadások Húsvét és karácsony hetében Hatvan és szóránynak iskoláiban és Óvodáiban,
- Tini-csoport összejövetele péntekenként, este 18-kor,
- Gyülekezeti kirándulás autóbusszal.

5.2.2. Evangélikus Templom

A hívekben megerősödött felekezetek 1934-ben különváltak s az Újhatvanba költöző evangélikus gyülekezet 1935-ben avatta fel templomát. Az 1944-es bombázások során teljesen megsemmisült a templom teteje, tönkrement az orgona, a berendezés egy része, a lelkészlakás egyik szobája is kiégett. A hívek erejéből fokozatosan újult meg a templom, az új oltárképet Tichy Kálmán 1948-ban festette, a teljes rekonstrukció 1965 szeptemberére készült el. Az orgonát a mai napig nem sikerült pótolni, elektromos harmóniumot használnak istentiszteletek idején.

6. MÉDIA

A közélet a helyi társadalom, a helyi identitás egyik legfontosabb korszerű eszköze a nyomtatott és az elektronikus sajtó, amely amellelt, hogy tájékoztató jellegével segíti a közművelődési tevékenységet, kiadói, működtetői és fogyasztói minőségében egyaránt a nyilvánosság, a demokrácia fokmérője. Hatvan három önálló – alapítványi vagy intézményi fenntartású – rendszeresen megjelenő nyomtatott periodikával rendelkezik:

- *Megyehatár*: térítésmentes, kéthavonta megjelenő lap, a Polgári Hatvanért Közhasznú Alapítvány adja ki.
Hírek, események a térség összes településéről. A mindennapi történések, politikai döntések mellett nagy hangsúlyt kap a civil szervezetek bemutatása és a történelmi egyházak élete.
- *Tüske*: térítésmentes, kéthavonta megjelenő lap, a Hatvanonline.hu internetes hírportál adja ki. (A Megyehatár és a Tüske egymást váltakozva jelenik meg)
A térség legszínesebb hírei. Rendszeres rovatok, amelyben az utca embere, az olvasók mondhatják el véleményüket a történésekkel kapcsolatban. Máshol nem olvasható botrányok, interjúk, vélemények, minden, ami foglalkoztatja az embereket.
- *Hatvani Hírlap*: az önkormányzat gondozásában, havonta, térítésmentesen jelenik meg.

Elsődleges célja a hatvani lakosság széleskörű tájékoztatása mind az önkormányzati döntések kapcsán, mind pedig a civil és kulturális élet kapcsán.

- *Heves Megyei Hírlap*: napilap, az Axel Springer – Magyarország Kft. Heves Megyei Irodája adja ki.

Internet:

- *Hatvanonline.hu*: kiadó a HatvanOnline Kft.,
- *Hatvan.hu*: Hatvan Város Önkormányzatának honlapja,
- *Heol.hu*: kiadó az Axel Springer – Magyarország Kft.,
- *Dioradio.hu*: A DióRádió honlapja,
- *Hatvaninfo.hu*.

Televízió:

- *Hatvan Városi Televízió*: a helyi közösséget érintő, aktuális közéleti információk szolgáltatója. Saját csatornáján a műsoridőt az adáson kívül napi 23 órában a képűrság tölti ki. Aktív műsorszolgáltatásra, saját műsorok adására, kedden-, szerdán-csütörtökön-, pénteken kerül sor 18 órától 19 óráig. Hatvan 60 percen, melynek első blokkja híradó, második blokkja kulturális magazin, s ezt követi a közéleti műsor. A közélet szempontjából, rendkívül fontos az önkormányzati képviselő testület üléseinek, lakossági fórumoknak és más társadalmi eseményeknek a közvetítése.
- **Rádió.**
- *DióRádió.*

Kiadványok:

- *Hatvani Kalendárium*: a könyvtár gondozásában jelenik meg 1999 óta évente.

7. TESTVÉRVÁROSI KAPCSOLATOK

A testvérvárosi kapcsolatok kiépítésének mozgalma, a II. világháborút követően 1951-ben indult hódító útjára egy új típusú együttműködési formaként. A testvérvárosi, kapcsolatok értelmezhetők egyfajta szimbolikus szerződésként is hiszen különleges alkalmat szolgáltatnak a nemzetek közötti tapasztalatcserére, a közös értékek felismerésére, legyen az kulturális, idegenforgalmi, szociális vagy gazdasági jellegű. Másrésről, mai értelemben, a testvérvárosi kapcsolatok egyben politikai természetűek is, hiszen hozzájárulnak az európai egység megteremtéséhez, az európaiság gondolatának megalapozásához tovább erősítve az európai identitást, és lehetővé teszik a határokon átnyúló együttműködést, az esetleges problémák megoldását.

Hatvan város testvérvárosai, partnerkapcsolatai:

- Kézdivásárhely-Románia, megállapodás megkötése: 1997,
- Jarocin-Lengyelország, megállapodás megkötése: 1997,
- Beregszász-Ukrajna, megállapodás megkötése: 1998,
- Tavarnelle Val di Pesa-Olaszország, megállapodás megkötése: 1996,
- Maassluis-Hollandia, megállapodás megkötése: 1992,
- Kokkola-Finnország, megállapodás megkötése: 1989,
- Alpullu-Törökország, megállapodás megkötése: 1989.

Hatvan Város Önkormányzata 1989-ben kezdte testvérvárosi, illetve partnerkapcsolatainak kiépítését. A testvérvárosi, partnerkapcsolati megállapodások kulturális, idegenforgalmi, szociális vagy gazdasági jellegű kapcsolatok megalapozására, kiépítésére, továbbfejlesztésére születtek.

8. A POLGÁRMESTERI HIVATAL KÖZMŰVELŐDÉSI TEVÉKENYSÉGE

Az Önkormányzat közművelődési tevékenységét elsősorban a Polgármesteri Hivatalon keresztül látja el, együttműködve a közművelődési tevékenységet ellátó civil szervezetekkel, intézményekkel. A hivatal koordinálja az állami ünnepek alkalmából tartandó helyi rendezvényeket, társadalmi eseményeket, egyes kulturális és közösségi programokat, a helyi értékek bemutatását segítő nagyobb alkalmakat. A koncepció elfogadásával párhuzamosan, az önkormányzati alapok létrehozásával, a civil szervezetek városi rendezvényeken való részvételét összehangoltabbá kell tenni.

8.1. Civil Alap

Hatvan Város Önkormányzata Képviselő-testülete 2011. április 1-jével létrehozta a **Civil Alapot**, amely a hatvani civil szervezetek támogatását segíti elő.

Az alap létrehozásának célja, hogy a civil szervezetek társadalmi szerepvállalásának segítése, növelése, az önkormányzattal való partneri kapcsolat előmozdítása, az önkormányzati feladatok hatékonyabb ellátása, szabályozott keretek között történjen.

Az alapok pályázati keretéből a hatvani civil szervezetek részesülhetnek. A támogatás feltétele, hogy a támogatható civil szervezetek a városhoz kapcsolódó vagy a városi lakosokat érintő programokat szerveznek, részt vesznek - a támogatási szerződésben meghatározottak szerint - az önkormányzat által rendezett eseményeken szervezőként, fellépőként, vagy mindkét minőségben. Előnyt élvez az a pályázó szervezet, aki tevékenységével jelentősen növeli a város hírnevét, hagyományokkal rendelkezik, magas színvonalon végzi tevékenységét, karitatív jellegű.

A következőkben felsorolt keretek összege az éves önkormányzati költségvetési rendeletben kerül meghatározásra.

Önszerveződő, öntevékeny közösségeket támogató keret

Az Önszerveződő, öntevékeny közösségeket támogató keretre pályázhatnak civil szervezetek, valamint hatvani székhelyű közművelődési és közgyűjteményi intézményekben működő közösségek és csoportok.

Pályázni olyan feladatokra, tevékenységekre lehet:

- Amelyek helyi érdekeket szolgálnak, öntevékenységre épülő szakmai, generációs vagy szabadidős keretben működnek. Szabadidős, kulturális, ismeretterjesztő, helytörténeti, természet- és környezetvédelmi jellegű programokat valósítanak meg.

Ifjúsági keret

Az Ifjúsági keretre pályázhatnak civil szervezetek, valamint hatvani székhelyű közoktatási, közművelődési és közgyűjteményi intézményekben működő közösségek és csoportok.

Pályázni az alábbi feladatokra, tevékenységekre lehet:

- Ifjúsági korosztály számára rendszeresen szervezett közösségi összejövetelek, klubok programjainak szervezésére,
- gyermek- és ifjúsági érdekképviselőre.

Sportfeladatokat, célokat támogató keret

Sportfeladatokat, célokat támogató keretre pályázhatnak sportegyesületek.

Pályázni az alábbi feladatokra, tevékenységekre lehet:

- Éves működési költség támogatására,
- sportrendezvények szervezésére,
- versenyeken való részvételre.

Szociális és egészségügyi keret

A Szociális és egészségügyi keretre pályázhatnak civil szervezetek.

Pályázni az alábbi célokra lehet:

- A szociális ellátás alanyainak életminőség-javítását célzó programok, akciók megvalósítására.
- A szociális ellátás alanyai részére szervezett rendezvények megtartására, ilyen rendezvényeken való részvételre.
- Hatvan lakossága egészségi állapotának megőrzését, javítását célzó programok megvalósítására.
- Az egészséges életmódra, egészségmegőrzésre nevelő, valamint prevenció programok rendezésére, illetve azokon való részvételre.
- Fogyatékkal élők részére szervezett rendezvények megtartására.

Kisebbségi keret

A Kisebbségi keretre pályázhatnak kisebbségi szervezetek.

Pályázni az alábbi programokra lehet:

- Kisebbségek történelmének, kultúrájának, hagyományainak megismerésével, ápolásával, gyarapításával kapcsolatos programok szervezésére.
- Anyanyelvi oktatással és művelődéssel kapcsolatos programok szervezésére.
- Kisebbségek részére szervezett rendezvények megtartására, ilyen rendezvényeken való részvételre.

A pályázati alap 10 millió Ft, amelyből a pályázonként elnyerhető legnagyobb támogatás összege 200.000 Ft.

8.2. Hatvan Városért Közalapítvány

Hatvan Város Önkormányzati Képviselő-testülete a 267/2003 (XI. 27.) sz. határozatával a Hatvan Városért Alapítvány, a Dr. Baranyai Miklós Alapítvány, a Kocsis Albert Alapítvány és a Hatvan Város Tehetséges Gyermekekért Közalapítvány egyesítésével **Hatvan Városért** Alapítvány néven egyesített alapítványt hozott létre.

A közalapítvány az Ötv. 8. §-ában meghatározott települési önkormányzati közfeladatok közül a szociális ellátásról, gyermek- és ifjúsági feladatokról való gondoskodás, valamint közművelődési, tudományos, művészeti tevékenység támogatása körében fejti ki tevékenységét, melyhez az alapító éves költségvetéséből támogatást biztosít.

Az Alapítvány céljai közé tartozik a város szellemi életének pezsdítése, a város rangját emelő programok szervezése, ismeretterjesztő kiadványok készítése.

9. SWOT-analízis

A közművelődési tevékenységhez kapcsolódó erősségeket és gyengeségeket, illetve az intézményeket körülvevő külső környezet által indukált lehetőségeket és veszélyeket elemzi az alábbi táblázat:

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> • Törekvés a tudatos városfejlesztésre, folyamatban van a szükséges koncepcionális alapok kidolgozása • Szakmai igényesség • Kvalifikált szakember állomány • Nyitottság, megújulás iránti igény • Kultúrát támogató önkormányzati pénzkeretek folyamatos biztosítása • Önkormányzati, állami költségvetési garancia az intézmények működéséhez • Testvérvárosi kapcsolatok • Gazdag műemléképület állomány • Országos viszonylatban is kiemelkedő kortárs képzőművészeti gyűjtemény • Komoly hagyományokkal rendelkező, sokszínű és igényes zenei élet • Erősödő civil szféra • Főváros közelsége • Jó közlekedés, központi földrajzi fekvés • Kistérségi kulturális központi szerep 	<ul style="list-style-type: none"> • Népességfogyás, kedvezőtlen demográfiai változások (előregedés, migráció) • Együttműködés hiánya az intézmények között • Intézményi és profi kulturális szervezők közötti kapcsolat hiánya • Nem megfelelő a kapcsolat a civil szervezetekkel • A megfelelő technikai feltételek és eszközök hiánya • Nem rendszerezett a PR, a reklám • Egységes helyi tájékoztatás hiánya • Közösségi színterek hiánya • Gyenge turizmus, csekély idegenforgalmi vonzerő • Létszámbeli hiány az intézményeknél • Színházterem, koncertterem, szabadtéri színpad hiánya • Anyagi források hiánya • Szakmai együttműködés hiánya • Érdektelenség a lakosság részéről • Nem megfelelő az összhang a rendezvények szervezésekor • Egységes városi arculat hiánya • Projektszemléletű mentalitás hiánya
Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> • A város, a kistérség népességmegtartó erejének növelése a kultúra eszközeivel. • Szellemi tőke koncentráció • Infrastrukturális fejlesztések: új kulturális célú beruházások, a meglévő műemlékek helyreállítása • Turizmus-fejlesztés, a kulturális turizmusban rejlő lehetőségek jobb kihasználása • A közkulturális intézmények, helyreállítása, korszerűsítése. Törekvés a folyamatos technikai, technológiai megújulásra 	<ul style="list-style-type: none"> • Forráshiány, az önkormányzat költségvetési korlátai, az állami finanszírozás csökkenése • Kedvezőtlen munkaerő-piaci és jövedelmi viszonyok • Akut szociális problémák, kiterjedt hátrányos helyzetű réteg • Demográfiai szerkezet negatív folyamatai (elváándorlás, előregedés) • A tömegkultúra negatív hatásai, a kulturális igénytelenség terjedése

<ul style="list-style-type: none"> • Forrásteremtés: pályázati lehetőségek, szponzoráció, mecenatúra • Egységes városi arculat kialakítása, tudatos marketing-politika • Kulturális szervezetek, művészeti csoportok, alkotók menedzselése • Országos alkotótáborok rendezése, művésztelep életre hívása • Kulturális szakemberek képzése, célzott idegen nyelvi kompetencia fejlesztése • A „Lifelong learning” elvű felnőttoktatás, kompetencia alapú képzés támogatása 	<ul style="list-style-type: none"> • Érdektelenség, közömbösség a kultúra iránt • A nagyvárosi kulturális élet elszívó hatása • Turisztikai beruházások tökehiánya • Forráshiány a műemlék felújításokhoz • A kulturális színterekről az otthonok falai közé szorul vissza a művelődés • Elmaradó infrastrukturális fejlesztések
---	--

10. Közművelődési koncepció céljai, a Célok eléréséhez tervezett feladatok

10.1. Közművelődési koncepcióval szembeni elvárások

A közművelődési koncepciónak illeszkednie kell az általános településfejlesztési koncepcióhoz. Az elvárásokban azokat az általános területeket nevezzük meg, melyek fejlesztésében a közművelődésnek szerepet kell vállalnia:

- A város polgárai számára **sokszínű közművelődés biztosítása**, melynek segítségével a mára már ellaposodott kulturális élet fellendülne.
- A **helyi ifjúság nevelésében** fontos szerepet vállaljanak a közművelődési intézmények és civil szervezetek.
- Az **élethosszig tartó tanulás** folyamatában a város közösségi színterei hatékony részt vállaljanak.
- A helyi és európai **kulturális hagyományok ápolása**, megismertetése a város lakóival.
- A Hatvanból elszármazott **polgárok szívesen látogassák szülővárosukat**, vigyék hírnevét ismerőseik körében.
- Az idelátogató turisták számára a **város vonzóbbá, csalogatóbbá tétele**, legyen biztosítva számukra a kulturális szórakozási lehetőség.
- **Újraéledjenek a néphagyományok, népszokások** és öröklődjenek a felnövekvő ifjúság körében.
- A település **negatív demográfiai folyamatainak lelassítása**, a város lakosságmegtartó szerepének növelése.
- A hagyományörzés mellett épp olyan fontos a **hagyományteremtés**, amely a lakosság, különösen a fiatalok kötődését legalább ugyanolyan szinten képes erősíteni. A **hatvani identitás pozitív elemeinek erősítése**, az „élhető város” megteremtésével.

A megfogalmazott elvárások csak együtt értelmezhetők, hiszen a hagyományörzés erősítésével nő a polgárok városhoz való kötődése, ugyanakkor vonzóbbá tehetjük a települést a turisták, az elszármazottak számára.

10.2. Célkitűzések, feladatok

Hatvan közművelődésének múltja és jelene az állandó nehézségek ellenére egy folyamatosan fejlődő, kialakult formákkal is rendelkező, mozgalmas kulturális, művelődési életet mutat. A közművelődés, a kultúra legfontosabb szereplői maguk a polgárok, a város és környéke lakossága, a városba látogató emberek. A közművelődés egésze, annak személyi feltételei, tárgyi eszközei őket kell, hogy szolgálják, az ő igényeiket kell, hogy kielégítsék, a lehetőségek függvényében. A kulturális stratégia alapvető célja a városban élő lakosság életminőségének javítása, a kultúra fejlesztése által, melynek során biztosítható a **helyi identitás erősödése, az esélyteremtés, a partnerség, a hagyományörzés és hagyományteremtés, az intézményi strukturális fejlesztés**, s ez által a város ismertségének és versenyképességének növelése.

10.2.1. Stratégiai célkitűzések

Az Önkormányzat a rendelkezésére álló eszközökkel elő kívánja segíteni a város kulturális ellátási színvonalának általános emelkedését

1. **Törekvés a város polgárai részéről megnyilvánuló kulturális, illetve művelődési igények minél magasabb színvonalon történő kielégítésére.**
2. **Az információs és kommunikációs kultúra fejlesztése a lakosság információs szabadsága érdekében.**
3. **A civil közösségek kulturális és közművelődési tevékenységének támogatása és a hatékony együttműködés elősegítése a kulturális terület fejlesztése érdekében.**
4. **A kulturális örökség megmentése, védelme és megújítása a helyi identitás erősítése és a városi imázs javítása érdekében.**
5. **A Közművelődési intézmények szociokulturális szolgáltatásainak fejlesztése.**
6. **Hagyományörzés, hagyományápolás hagyományteremtés hatvani tradíciók megőrzése, átadása, kreativitás és önkifejezés.**
7. **Természeti és épített értékeken alapuló turisztikai potenciál növelése.**
8. **A művelődés terén az esélyegyenlőség minél teljesebb megvalósítása a lakosság egyes csoportjai és az egyes polgárok között a kulturális sokszínűség érdekében.**

10.2.2. Specifikus célok és feladatok

Célkitűzés:

Törekvés a város polgárai részéről megnyilvánuló kulturális, illetve művelődési igények minél magasabb színvonalon történő kielégítésére:

- A közösségi művelődéshez, a város hagyományainak ápolásához méltó, **esztétikus környezet és infrastruktúra kialakítása**, ennek lehetőség szerinti fejlesztése.
- A saját fenntartású intézmények működtetése, a **szakmai szolgáltatás folyamatos fejlesztése.**

- A feladatvállalás anyagi hátterének biztosítása az önkormányzat költségvetési keretén belül, lehetőség szerint.

Feladat:

- Az önkormányzat az intézmények eredményes működéséhez biztosítja az éves költségvetésében közművelődési megállapodásban szereplő önkormányzati támogatást, az önkormányzati intézmények esetében pedig a működési költségeket és a pályázatokon való részvételhez szükséges önkormányzati önrészt.
- Az önkormányzat folyamatosan **vizsgálja a közművelődési intézményrendszer költséghatékonyabb működtetésének módját**, a meglévő intézményrendszert nem tekinti merev struktúrának.
- Az önkormányzat a **pályázati források megkeresésével** igyekszik fejleszteni a meglévő infrastruktúrát.
- A kultúra a közművelődés területén az **önkormányzat anyagi és pártfogói szerepvállalásának megőrzése**, forrásbiztosítás lehetőségeinek tovább keresése. nagyobb figyelmet kell fordítani a kultúra menedzselésére, a szervező munka hatékonyságára, a reklámra, a szponzori támogatások és mecenatúra lehetőségek kihasználására, a civil szféra és a magántőke bevonására.

Célkitűzés:

Az információs és kommunikációs kultúra fejlesztése a hatékony együttműködés és a lakosság információs szabadsága érdekében:

- **Kiemelten fontos célkitűzés a költséghatékonyabb, átláthatóbb, tervezhetőbb rendezvény/fesztiválszervezés feltételeként a projektszemlélet beágyazódása a tervező-szervező munkában.**
- A közművelődési feladatokat ellátó intézmények egymás közötti, és az önkormányzat felé irányuló kommunikációjának hatékonyabbá tétele, az együttműködés feltételeinek erősítése.
- A **lakosság közművelődési tájékoztatása** és közművelődési képviselőinek elősegítése.
- A helyi társadalom közösségei, személyiségei szerepének növelése, a **lokálpatriotizmus, a helyi értékek védelmének erősítése**, a helyi kulturális nyilvánosság és tájékoztatás fejlesztése.

Feladat:

- Hatvan Város Önkormányzata az 1997. évi CXL. számú törvényben meghatározott közművelődési, helyi és kistérségi feladatokat a Grassalkovich Művelődési Házzal, az Ady Endre Városi Könyvtárral, valamint a Hatvany Lajos Múzeummal és a koncepcióban megnevezett stratégiai partnerekkel (közművelődési intézmények, civil szervezetek, a városban működő általános- és középiskolák, az alapfokú művészetoktatási intézmény) tervezi megvalósítani.

- Minden évben meg kell határozni Hatvan Város következő évi programját. Az éves rendezvényterv mellékletét képezi a **közművelődési együttműködési megállapodás**, amelyben rögzítik, hogy a város közművelődési feladatellátásában, miként működnek együtt, kölcsönösen mit vállalnak: városi ünnepek, megemlékezések, rendezvények meghatározása, nemzeti ünnepeink tematikájának meghatározása, a feladatok arányos elosztása a városban működő oktatási intézmények és művészeti csoportok között, iskolai rendezvények segítése.
- Lehetővé kell tenni, hogy valamennyi önkormányzati intézmény (közművelődési, közgyűjtemény, közoktatás), a helyi média és az internet igénybevételeivel a kultúra értékeihez való hozzájárulás minél szélesebb körben biztosított legyen, s az ehhez szükséges **tájékoztatás (információáramlás) figyelemfelhívó, nyitott és hozzáférhető legyen minden társadalmi csoport számára.** (Pl. Virtuális galéria, vagy múzeum létrehozása a Hatvany Lajos Múzeum anyagából)
- Elő kell segíteni, hogy a helyi sajtó minél szélesebb körben tájékoztassa a helyi információkról az itt élő polgárokat, illetve ezen belül minél inkább váljék a művelődési értékek fórumává. **Kapjanak nagyobb teret a város kulturális és civil hírei.**
- Biztosítani kell a műsoridőn belül a saját készítésű – ezen belül a művelődési célt szolgáló – szakmailag színvonalas műsorok arányának növeléséhez szükséges dologi és személyi feltételeket. A **Hatvan Városi Televízió hírműsoraiban rendszeresen tájékoztassa a lakosságot a helyi kulturális eseményekről**, készítsenek beharangozókat a kiállításokról, beszámolókat a rendezvényekről.
- **Tudatosan kell törekedni** a városról kialakult kép javítására, a következetes, hatékony és színvonalas marketing munkára, **az imázs építésére.**
- A város kulturális rangjának megfelelő **egységes külső és belső kommunikációt** kell kialakítani.

Célkitűzés:

A civil közösségek kulturális és közművelődési tevékenységének támogatása és a hatékony együttműködés elősegítése a kulturális terület fejlesztése érdekében:

- A közművelődési feladatok ellátása során **folyamatos kapcsolattartás** és együttműködés a civil szervezetekkel, a kulturális célú tevékenységet végző gazdasági vállalkozásokkal, az egyházi szervezetekkel, a helyi médiával, az egyéni és helyi közösségi kezdeményezésekkel, a városban működő művészeti csoportokkal.

Feladat:

- Folytatni kell, és **magasabb szintre kell emelni a közművelődés és a civil szervezetek kapcsolatát**, fontos szövetségesnek kell tekinteni a családokat, az egyházakat. A feladatellátásban az önkormányzatnak építenie kell a civil szervezetek tevékenységére, javasolt a közművelődési megállapodással történő feladatellátás, melynek alapján előnyt kaphatnak a közművelődési feladatot ellátó civil szervezetek az önkormányzat részéről juttatott évenkénti anyagi támogatások elosztásánál. Az éves városi program összeállításába javasolt a civil szervezetek bevonása.

- Javasolt a **civil szervezetek koordinációs fórumának létrehozása** az alpolgármester vezetésével, melyen keresztül megvalósítható a rendszeres együttműködés a közművelődési feladatokban.
- Törekedni kell a városban folytatott **kulturális tevékenységek a jelenleginél hatékonyabb koordinálására**. Az összehangolást célzó törekvések a nem önkormányzati szférában, a civil és egyéb szervezetek, illetve az egyes személyek tevékenységét illetően nem sérthetik azok autonómiáját, csak támogatásukra és a kölcsönös információcserére terjedhetnek ki.
- Az önkormányzat részéről elismerésben kell részesíteni azokat a polgárokat, illetve közösségeiket, továbbá azokat az intézményeket és szervezeteket, amelyek kötelezettségeiken túlmenő – önként vállalt – tevékenységükkel jelentősen hozzájárulnak a kulturált lakókörnyezet kialakításához, vagy bármely közérdekű kulturális feladat ellátásához. Támogatni kell az érték és érdekrendszerű civil közösségek értékteremtő, értékőrző, kultúraközvetítői tevékenységét.

Célkitűzés:

A kulturális örökség megmentése, védelme és megújítása a helyi identitás erősítése és a városi imázs javítása érdekében:

- **Műemlék és helyi védelem alatt álló épületek felújítása** és bekapcsolása a kulturális és oktatási ellátó rendszerbe.

Feladat:

- **Tervszerűbbé és átgondoltabbá kell tenni a helyi kulturális örökség megmentését, védelmét, megújítását.** Fel kell térképezni a város műemléképületeit, kulturális örökségnek számító építményeit, és forráslehetőségeket keresni felújításukhoz. Ezek közül néhánynak új funkciót lehetne adni s ezzel közkinccsé tenni.
- **A Grassalkovich Kastélyban Országos Magyar Vadászati Múzeum nyílik**, a beruházás Európai Unió forrásból 2012-ben kezdődik el. A kastély udvarában és kertjében vadspark kap helyet. **A kastélynak turisztikailag kiemelt szerepet szán a város vezetősége**, hiszen az idegenforgalmi infrastruktúra kiépítésével új munkahelyek teremtésére is lehetőség nyílik majd (kialakítani színvonalas szálláshelyeket, bővíteni és javítani a vendéglátás színvonalát, stb.).
- **Kiemelt feladat a Grassalkovich Művelődési Ház felújítási programjának folytatása**, eszközállományának fejlesztése, az épületben művelődésre alkalmas közösségi színterek létrehozása, amely rendelkezik a feladatellátáshoz szükséges korszerű és megfelelő adottságokkal.
- Hosszútávon vagy akár középtávon is mindenképpen **tervezni kell a modernkor elvárásainak megfelelő, új komplex közművelődési épület megépítését**. Ha a tervezettnél rövidebb idő alatt sikerül anyagi forrást szerezni az új művelődési központ megépítéséhez, akkor az önkormányzat minden kondícióját irányítsa a megvalósítás felé.
- **A Hatvany Lajos Múzeum épületének állagmegóvása, lehetőség szerinti felújítása.** Állandó és időszakos kiállítások számára helyiség biztosítása.

- Fontos feladat a város parkjainak folyamatos megújítása mellett, az azokban és azokon kívül található **köztéri alkotások állagmegóvása, felújítása**. Lehetőségek szerint évente legalább egy köztéri alkotás és környékének teljes körű felújítására forrásbiztosítás.

Célkitűzés:

A Közművelődési intézmények szociokulturális szolgáltatásainak fejlesztése:

- **Az egész életen át tartó tanulás nem formális és informális alkalmainak, tartalmainak és résztvevői körének bővítése a közművelődési intézményekben** (ifjúság, generációk közötti együttműködés).
- Célja az általános műveltség növelése, a kulturális szocializáció minőségi fejlesztése, a társadalmi beilleszkedési zavarokkal küzdők életvezetési problémáinak segítése, a felnőtt korú népesség bevonása és fogékonnyá tétele a minőségi kultúra iránt, amely erősíti a tanulási készséget, a nyitottságot, a kulturáltságot és felkészíti a demokratikus együttélés normáira, mintáira, az öntudatos és aktív állampolgári létre.
- **Az egész életen át tartó tanulás megvalósítása, önképzés, továbbképzés biztosítása, iskolán kívüli képzések segítése**
- A formális oktatást kiegészítő, iskolán kívüli közművelődési programok megvalósítása, szoros együttműködés az oktatási intézményekkel

Feladat:

- **A közművelődési intézményekben biztosítani kell a felnőttképzési, átképzési lehetőségeket, az intézményekben működő szakkörök, klubok, közösségek munkájában való részvétel lehetőségét.**
- A közművelődési intézményeknek kiemelten szerepet kell vállalniuk az állampolgárok felkészítésében az információs társadalom kihívásaira való megfelelésre, **a modern információ/kommunikáció technológia eszközei kezelésének elsajátítására használó-képző tanfolyamok megtartásával.**
- Az intézmények tartalmi munkájában rendszeresen **jelenjen meg az úgynevezett létkultúrával összefüggő „célzott” kínálat:**
 - Mozgás- és mentális kultúrát, önismeretet és önkontrollt fejlesztő alkalmak, tanfolyamok szervezése.
 - Az egészség védelméhez bemutatók, konzultációk, fórumok kínálata.
 - Egy-egy speciális helyzetű népességcsoport gondjai oldását segítő ismeretek kínálata.
 - Önsegítő, öntevékeny lehetőségek megmutatása, segítő támogatása.
 - Az iskolai képzést kiegészítő, dúsító lehetőségek, úgymint idegen nyelvű, számítástechnikai, felvételi előkészítő stb. tanfolyamok.
 - Munkanélküliek társadalmi integrálódása elősegítésére társszervekkel átképzést, szakmaszerzést, megélhetést segítő képzési lehetőségek biztosítása.

- Mindennapi élet gazdaságosságát fejlesztő közhasznú, életvitelt, szokásrendet befolyásoló praktikus tanfolyamok, alkalmak, programok szervezése.
- **Erősíteni kell a kulturális intézmények program gyerek- és családbarát jellegét,** teret kell adni a **művészeti képzéseknek,** támogatni kell a fiataloknak szóló színvonalas alkotások létrejöttét, kiemelt figyelmet kell fordítani a **tehetséggondozásra,** valamint a fogyatékkal élő és a hátrányos helyzetű gyerekek bevonására. **Támogatni kell a közművelődési intézményeknek az iskolákkal az érdekazonosság felismerésén alapuló konstruktív, szakmai együttműködését.**
- A közművelődési intézmények minőségileg is **bővítsék a munkaerő-piaci irányultságú felnőttképzési szolgáltatások kínálatát,** elősegítve ezzel a kompetenciák és az alkalmazkodási képesség fejlesztését s ezzel együtt a munkaerő piacra történő belépést és visszatérést.
- **Gondoskodni kell a művelődés területén dolgozó szakalkalmazottak szakmai képzéséről, továbbképzéséről,** amelyhez az állam a kulturális szakemberek szervezett képzési rendszeréről, követelményeiről és a képzés finanszírozásáról szóló minisztériumi rendelet alapján, kötött normatív hozzájárulást biztosít.

Célkitűzés:

Hagyományőrzés, hagyományápolás hagyományteremtés hatvani tradíciók megőrzése, átadása, kreativitás és önkifejezés:

- **Népművészet és hagyomány** jelenjen meg a programok megvalósításában, a helyi közösségi élet, a hiteles identitás alakításában, az értékteremtésben és átörökítésben.
- Az öntevékeny alkotók és közösségek működésének és társadalmi elfogadásának támogatása, a kreatív önmegvalósító törekvések kibontakoztatásának elősegítése.

Feladat:

- **Folytatni kell a városban – a művelődési intézmények rendszeres tevékenységén és programjain túlmenő - az eseti, egy-egy speciális téma, vagy alkalom köré rendeződő rendezvények, rendezvénysorozatok az utóbbi években már hagyománnyá váló megrendezését, illetve *elősegíteni új, csak a városra jellemző kulturális rendezvények és fesztiválok létrejöttét.* A fesztiváljellegű programok a város kulturális arculata szempontjából is kiemelt fontossággal bírnak, mivel adott esetben olyan közönségréteget is képesek mozgósítani, amelyek a rendszeres intézményi kulturális eseményeket csak ritkán, vagy egyáltalán nem látogatják.**
- **Fontos közösségteremtő tényező az ünnep. Kiemelt feladat *az ünnepek kultúrájának a gondozása, fejlesztése, az együtt ünneplés alkalmainak megteremtése.* Hatvan város ünnepeihez az Önkormányzat rajz és irodalom pályázatokat hirdethet meg a közművelődési intézmények bevonásával (Grassalkovich Művelődési Ház, Ady Endre Városi Könyvtár, oktatási intézmények). A nyerteseket az ünnepekhez kötődő rendezvényeken jutalmazza meg a polgármester, elősegítve ezzel az ifjúság bevonását a városi ünnepekbe.**

- *Bemutatókhoz kell adni az amatőr művészeknek, művészeti csoportoknak, bemutató sorozatok, nagyrendezvények továbbélését, illetve új fesztiválok és találkozók formájában, úgymint néptánc fesztiválok, népművészeti kiállítások, kézműves vásárok, népdal találkozók. Kézműipar és tárgyalakozó népművészet, népi kismesterségek bemutatása.*
- *A helyi identitástudat erősítéséhez elengedhetetlen a meglévő helytörténeti anyag, tudás bővítése, s legfőképpen bemutatása. A Hatvanban élő, együtt formálódó különböző nemzetiségi, vallási, társadalmi csoportokhoz kötődő kultúrák írásos és tárgyi emlékeinek kutatása, kiállítása. Hatvan Város Képviselő-testületének elő kell segítenie, hogy a közösségeken, oktatási, művelődési lehetőségeken keresztül a múlt újra a jelen részévé váljon.*
- *Alapvető fontosságú a Hatvanban élő illetve a hatvani születésű alkotóművészek munkájának figyelemmel kísérése, számukra rendszeres bemutatókhoz lehetőség biztosítása, „menedzselésük” hazai és nemzetközi vonatkozásban testvérvárosi kapcsolatok kihasználásával. A művészek támogatása megrendelésekkel és együttműködés velük a város kulturális életét érintő kérdésekben.*
- *Földrajzi környezetünk és történelmi-kulturális hagyományaink okán fontos feladat a természettudatos életszemlélet kialakulásának elősegítése, a meglévő környezeti értékekkel való gazdálkodás szemléletváltása, a tulajdonosi szemlélet kialakítása a közművelődés eszközeivel: Versenyek, hagyományőrző táborok megrendezésének támogatása, gyermekek bevonása környezetszépítési akciókba (rajzpályázat útján)*
- *Regionális művelődési alkalmak szervezése, ilyen jellegű kezdeményezések támogatása, a kistérség kulturális központi szerepének erősítése.*
- *A kultúraközvetítő intézményeknek törekedni kell az ízlésformálásra.*
- *A piac térhódítását figyelembe véve, törekedni kell arra, hogy ne csak a tömegigény sematikus kielégítése történjen meg, hanem a látens érdeklődés felkeltése az értékes kultúra iránt.*

Célkitűzés:

Természeti és épített értékeken alapuló turisztikai potenciál növelése:

- Az egyes kulturális értékek vonzerővé fejlesztése és turisztikai hasznosítása.
- Helyi természeti, épített és kulturális értékek turisztikai bemutatásának segítése.
- A kultúra gazdaságélénkítő hatásainak kihasználása.

Feladat:

- *Mindezen célok megvalósítása érdekében tudatosan tervezett kulturális marketing munkára és PR tevékenységre van szükség. A PR (Public Relations) a kultúraközvetítőknél a közönséggel való kapcsolattartást jelenti, tágabb értelemben hasonló a régi reklám-propaganda tevékenységhez. Tevékenységi körébe tartozik a tájékoztatás, a közönségkapcsolatok, a média, az üzleti partnerekkel való*

kapcsolattartás. A kommunikációban fontos a partnerség, az együttműködés, hiszen közösek a célok.

- **Kulturális turizmus és ezen belül a fesztiválturizmus erősítése – Hatvan és a térség arculatához, hagyományaihoz illeszkedő „nagyrendezvények” erősítése, illetve újak életre hívása.**
- **Hatvan város amatőr művészeti csoportjainak segítségével lehetne növelni az idegenforgalmi szezonban a műsorok számát.**
- **A kulturális-turizmus koncepciójának és stratégiai tervének kidolgozásakor megfogalmazásra kerülhetnének azok a törekvések, amelyek növelhetnék Hatvan város kistérségi szerepét és jelentőségét. A tervben meghatározásra kerülnének a visszatérő vagy tervezett városi szintű nagyrendezvények, amelyek turistacsalogatónak minősíthetők.**

Célkitűzés:

A művelődés terén az esélyegyenlőség minél teljesebb megvalósítása a lakosság egyes csoportjai és az egyes polgárok között a kulturális sokszínűség érdekében:

- A kisebbségi kultúra megjelenési formáinak támogatása,
- a roma társadalmi integráció segítése a kultúra eszközeivel.

Feladat:

- Együttműködés a város iskoláival a cigány gyermekek sajátos igényeinek és tehetségének megfelelő kulturális programok kialakításához.
- Feltérképezni, hogy a rendezvények látogatásán kívül melyek azok a további kulturális tevékenységek, amelyekre a roma lakosság igényt tart. **A roma önszerveződések támogatása, szakmai tanácsadás, adminisztrációs segítségnyújtás.**
- A fogyatékkal élők számára meg kell teremteni a kulturális szolgáltatások igénybevételeének feltételeit.
- Biztosítani kell, hogy **a hátrányos helyzetű rétegek ne kerüljenek ki a „kultúra fogyasztói” közül.**

11. INTÉZMÉNYI HÁTTER

11.1. Grassalkovich Művelődési Ház

Hatvan Város Önkormányzata 2010. december 16-án döntött arról, hogy a Hatvan Városi Művelődési Központ és Könyvtár 2011. január 1-jétől külön épületben, s különálló intézményként működik. Így a Grassalkovich Művelődési Ház visszaköltözött korábbi működési helyére, a Grassalkovich-kastély nyugati szárnyába. Az újra induló intézmény nyitó ünnepsége 2011. január 22-én, a Magyar Kultúra Napján volt. Hatvan Város Önkormányzata, az intézmény törekvéseivel összhangban szeretné újra meghonosítani azokat a rendezvényeket, melyek a Grassalkovich-kastély hangulatos, barokk udvarán zajlottak, így az Összművészeti fesztivál, s a Barokk Napok rendezvényeket, melyet az elmúlt években a Grassalkovich Oktatási és Kulturális Alapítvány valósított meg sikeresen.

A közművelődési intézmény infrastrukturális feltételeinek további javítása, az irodaövezet kialakítása, elősegítheti a hatékonyabb, gördülékenyebb feladatellátást, ezáltal tovább bővíthet a közösségi tér is.

A Grassalkovich Művelődési Ház működtetéséhez szükséges műszaki, infrastrukturális felújítások:

Az alaptevékenység ellátásához rendelkezésre álló terület a kastélyban:

A Grassalkovich Kastély nyugati szárnyának alapterülete:

Földszint	Hatvany terem	80m ²
	Előtér, információs pult	52m ²
	Barokk terem	89m ²
	Vizes blokk	34m ²
	Lesznai terem	24m ²
	Közlekedő	22m ²
Alagsor	Uránia klub	63m ²
	Egyéb	79m ²
Tetőtér	Irodák	60m ²

2011. január 22-re a Hatvany Ferenc terem és a Barokk terem felújításra került. A két terem műszaki állapota megfelelő a rendezvények megtartásához.

Felújításra váró épületrész:

- Barokk teremből balra nyíló közlekedő és a Lesznai terem (klubszoba) 24m² felújítása:
 - Festés,
 - fűtés,
 - klubszerű tevékenységhez bútorzat.
- Irodák: 60m² (3 egymásból nyíló helyiség, gipszkarton fallal elválasztva)
 - Falak festése, illetve a faburkolat kezelése gomba és rovarfertőzést megszüntető és a visszafertőződést megakadályozó anyaggal (pl. Biokomplex vizes bázisú rovar és penész fertőzés elleni anyag beecsetelése),
 - fűtés korszerűsítés,
 - telefonhálózat és internet kiépítése,
 - adminisztratív feladat ellátásához bútorzat.

A földszint és az irodák használatbavételéhez, a fűtésrendszer felújítása, majd festés szükséges. Az elektromos rendszer átvizsgálása elengedhetetlen.

- Alagsor:

Műszakilag nagyon rossz állapotban van az alagsorban található Uránia klub, illetve az egyéb kiszolgáló helyiségek.

- A fal nedvesedésének megszüntetése után a salétromos vakolatrészek eltávolítása, újravakolása, és meszelés.
- Angol akna műszaki állapotának felülvizsgálata, lefolyók takarítása.
- Esővíz elvezető csatorna részbeni pótlása.
- Fűtésrendszer felújítása.

Az Uránia klub felülvilágítós ablakánál a szellőztetés érdekében meg kell oldani az elektronikus ablaknyitási lehetőséget. Az alagsori helyiségek burkolatcseréje javasolt. A két kiszolgáló helyiségben a szellőztetés az angol aknán történik bukóablakokkal, amely az itt befolyó víz miatt nem zár megfelelően. Felújítása, a vizesedés megszüntetése, az ablak zárhatóvá tétele szükséges. A földszinten és az alagsorban lévő illemhelyek teljes felújítása szükséges.

– Udvar:

- Az udvaron történő közlekedéshez a világítótestek felújítása, pótlása szükséges.

Az intézmény infrastrukturális felújításához Hatvan Város Önkormányzata pályázatot tudna benyújtani érdekeltségnövelő támogatásra.

Szakmai feladatként elsődleges törekvés a visszaköltözést követően a jelenleg is meglévő közművelődési tevékenység és szolgáltatások mielőbbi beindítása. Az intézmény az alapító okiratban meghatározott alaptevékenységét az értékes kulturális hagyományok megtartásával, folyamatos továbbfejlesztésével, bővítésével végzi, szigorú gazdasági feltételek mellett. Elsődleges feladata az egyetemes és nemzeti kultúra értékeinek közvetítése, s mindenki számára elérhetővé tétele, a város kulturális, szellemi és művészeti életének bemutatása, a helyi hagyományok feltárása, ápolása, új hagyományteremtő, valamint turisztikai szempontból is vonzerőt jelentő programok szervezése.

Távlati célként megfogalmazódott egy 500-600 férőhelyes zenei-, színházi- és sportesemények megtartására is alkalmas rendezvényterem megépítése. A minden igényt kielégítő művelődési központ alkalmas lenne komplex színházi és egész estés művészeti és könnyűzenei produkciók befogadására és rendezésére, a civil szervezetek eseményeinek szervezésére, fiatalok és idősök számára tervezett programok lebonyolítására. Az új intézmény szakmai és technikai személyzetét az igényeknek megfelelően növelni kell.

Mindehhez központi, valamint EU-s forrásokat lehetne bevonni, illetve valamennyi gazdasági erőforrás-teremtő lehetőséget számba kell venni és ki kell használni.

Az intézmény koncepcióban megfogalmazandó cél és feladatrendszere összhangban van a törvény előírásaival, Hatvan Városi Önkormányzat közművelődési feladatairól szóló rendeletével, és a GrassMH Alapító Okiratának kitételeivel, valamint a helyi lehetőségekkel és sajátosságokkal.

Célok-feladatok

- Kulturális értékek bemutatása, kiállító terek működtetése, kulturális értéket hordozó programok szervezése, befogadása.
- **Helyi társadalom közösségei szerepének növelése, tevékenységük segítése.**
- Lakosság megfelelő, színvonalas közművelődési tájékoztatása, szükséges új hatékony propagandamódszerek és lehetőségek megteremtése a Média Hatvan Kft. bekapcsolásával.
- Kiemelten kell kezelni az ifjúsági és gyermekkorosztály önszerveződő csoportjai támogatását, szabadidős és közművelődési tevékenységük szervezését, kapcsolatrendszerük gazdagítását.(közösségi szintér biztosítása, táboroztatás, szakkörök-klubok létrehozása, amatőr zene képviselőinek fellépési lehetőség biztosítása stb.)

- Kistérségi központi szerep erősítése, melyet elősegíthet egy kistérségi közművelődési együttműködési megállapodás. A helyieken túl regionális művelődési alkalmakat szervez, ilyen kezdeményezéseket támogat.(pályázati források bővülése)
- Valós együttműködés kialakítása a Művelődési Ház és az intézmények között. (nevelési-oktatási intézmények programjaihoz helyszín biztosítása, más intézményekkel közös rendezvények) Erősíti és rendszeresíti a kapcsolatot a helyben működő egyházakkal is.
- Városi nagyrendezvények színvonalas megrendezése, lebonyolítása.(állami és városi ünnepi programok, emlénapok, évfordulók tervezése, szervezése, lebonyolítása, amelyek a Média Hatvan Kft. költségvetésében tervezésre kerülő – városi rendezvények – pénzalapból valósulnak meg. Pl. Magyar Kultúra Napja, nemzeti ünnepeink, stb.)
- Turisztikai szempontból is jelentős hagyományos és újonnan indított nagyrendezvények szervezése (pl. Összművészeti fesztivál)
- A Művelődési Ház helyet ad a civil önszerveződő közösségeknek, segíti működésüket, közművelődési alkalmait.(együttműködési megállapodás a civil szervezetekkel, kedvezményes díjszabás azon civil szervezeteknek, amelyek nyilvános közművelődési programot rendeznek a Művelődési Házban)
- Közművelődési, közösségi tér biztosítása. Lehetőség szerint a termék folyamatos és teljes körű kihasználtságát kell megcélózni, költségkímélő, hatékony gazdálkodással és a működési bevételek növelésével. A hagyomány és innováció összhangjával minőségi és hatékony kulturális szolgáltatás biztosítása.
- Helyi hagyományok ápolása, hagyományörző/teremtő és művészeti tevékenység támogatása. Hagyományörző közösségek tevékenységéhez az infrastruktúra biztosítása.
- Informatikai rendszer fejlesztése.(weblap karbantartása)
- Helyi roma közösségek hagyományápolásának, rendezvényeinek lebonyolítása.(roma közösségek közművelődési tevékenységeinek helyet ad)

A feladatvállalás anyagi háttere önkormányzati támogatásból, saját bevételből, pályázatokból, szponzori támogatásokból áll.

11.2. Moldvay Győző Galéria

A Galéria a Grassalkovich Művelődési Ház telephelyeként működik. Éppen idén 40 éve áll a művészetszerető közönség szolgálatában a klasszikus, hagyományos stílust preferáló tárlataival. A kínálatból azonban hiányzik, hogy merészebb irányzatokkal, képzőművészeti alkotásokkal nem szembesül a tárlatlátogató. A helyi alkotók műveit is ritkán fedezhetjük fel az említett országos tárlatok anyagai között, és hiányt tükröz az is, hogy a Galéria jelenleg nem alkotói szintere, műhelye a hatvani és a város környéki művészeknek.

A Galéria programjának fejlesztési irányvonalai:

- Teret kell adni az új művészeti irányzatoknak, felvállalva a bátor kísérletező-kedvet a tárlatok anyagát és rendezését illetően.
- Az országos biennálékat tovább kell folytatni, de teret kell engedni itt is az új irányzatoknak.

- Be kell vonni a helyi és a városkörnyéki alkotókat, anélkül, hogy ez a színvonal rovására történjen. Ezért fontos a folyamatos kapcsolat a művészekkel. Ennek egyik módja egy alkotó, közösség létrehozása (feltámasztása), amely lehetővé tenné, hogy a kitűzött határidőre az elvárt színvonalú munkák szülessenek az adott tematikában.

Feladatok:

- az **országos biennálék** megtartása, frissítéssel, az új irányzatok elfogadásával;
- **nonfiguratív stílusban** alkotók részére kiállítási lehetőség biztosítása;
- a **hatvani és a városkörnyéki alkotók éves tárlatának** megrendezése
- a **Hatvani Műhely** (mint alkotó közösség) létrehozása és működtetése;
- évenként **művészeti tábor** rendezése, innovatív jelleggel;
- a **Művészeti Tanácsadó Testület felfrissítése**, új művészeti irányzatokat képviselő tagokkal történő bővítése;
- olyan **kiegészítő programok szervezése**, amely behozza a publikumot a Galériába (Orvos, a képtárban, egy-egy település napja, egy-egy művész nyílt alkotónapja stb.);
- évenként **Sajtófotó Kiállítás** megrendezése, amely egy esztendő hatvani történéseit foglalja magába a sajtófotókon keresztül (a megnyitó, a díjátadás minden évben a Március 15-i ünnepkörhöz kapcsolódna – Szabad Sajtó Napja);
- **Galériatámogató Baráti Kör** létrehozása. A kör támogatná a Galéria tevékenységét, javaslatokkal járulna hozzá a programok színesebbé tételéhez. A Galéria lenne a rendszeres találkozóhely, így közösségi szintér funkciója erősödne;
- Hatvan Város Önkormányzata, mint a Moldvay Győző Galéria fenntartója és a Hatvani Lajos Múzeum egyik leendő fenntartója a két muzeális intézmény között együttműködési megállapodást kezdeményez, melynek keretében a galéria helyet biztosítana a múzeum képzőművészeti gyűjteményének egy részéből rendezett állandó kiállításához;
- A **Galéria zárt udvarának jobb kihasználása**, szoborprezentációk céljából (ezzel elősegítve akár új köztéri alkotások létrehozását Hatvanban);
- képzőművészeti szempontból érdekes **országos vándorkiállítások fogadása**, más helyszínen már innovatívnak bizonyult tárlat hatvani bemutatása;
- évenként egy-két **képzőművészeti-irodalmi kiadvány** megjelentetése;
- a **helyi közélet szereplőinek** (politikuskok, köztisztviselők, pedagógusok, civil szervezetek, stb.) eredményes bevonása, a Galéria vonzóvá tétele számukra is.

Moldvay Győző Galéria épülete:

Jelenleg az épület a galéria funkciót megfelelően be tudja tölteni. Mielőbb szükséges viszont a következő felújítások megtétele:

- a hátsó homlokzat bevakolása,
- fűtése korszerűsítés,
- világításkorszerűsítés,
- tetőjavítás,
- megfelelő számítógép beszerzése, internet-hozzáféréssel.

11.3. Ady Endre Könyvtár

Az Ady Endre Könyvtár Hatvan város nyilvános települési közkönyvtáraként – az országos könyvtári rendszer tagjaként – feladatának tekinti, hogy a település lakói számára biztosítsa a kultúrához, az információhoz és a tudáshoz való hozzáférést. Az emberek élethelyzetének változásai, növekvő információs igényei, a civil társadalom megerősödése, a kulturális kezdeményezések szerepe, a tanulás felértékelődése, a művelődés/műveltség értéke alapvetően megváltoztatja a korábban rögzült könyvtárképet. Ma, a hagyományos könyvtári funkció és az információs központ együttes jelenléte biztosítja azt a szerepet, amely megfelel a társadalmi elvárásoknak.

A könyvtár fejlesztési programjának meghatározó szempontjai:

- Felhasználók igényeihez való alkalmazkodás.
- A hatékony könyvtár funkcióinak továbbfejlesztése, megerősítése, lehetőség szerinti átalakítása.
- A modern információtechnológia eszközrendszerének és eredményeinek használata.
- A már elért szolgáltatási szint stabilizálása, lehetőség szerinti szolgáltatási potenciálbővítés.

A könyvtár épülete

- Az épület felújítása kulturáltabb körülményeket eredményezne (beázások megszüntetése, megfelelő klimatikus és fény viszonyok kialakítása).
- Egy új, korszerű könyvtári övezet kialakításával a zsúfoltságot lehetne csökkenteni. (A felnőtt könyvállomány nagy része raktárban van a helyszűke miatt.)

Külső és belső kommunikáció fejlesztése

- Kulturális intézmények és iskolák folyamatos egymásra építő munkálkodása a sokoldalúan tájékozott, intelligens önművelődő emberért.
- Bővíteni a kapcsolatokat a városban működő civil szervezetekkel, intézményekkel. Az intézmény lehetőséget ad a szabad kapacitású termeiben az önszerveződő civil csoportoknak különféle rendezvényeik megtartására, segíti a közösségfejlesztést.
- Együttműködik a helyi közgyűjteményekkel a lakosság jobb információs ellátása érdekében. A helyismereti gyűjtemény szorosabb kapcsolata a múzeum gyűjteményével. (Közös építésű hagyományos és elektronikus adatbázisok létrehozása, forrásmegosztás a helyismerettel kapcsolatos irodalom digitalizációs programjának elindításához.).
- Hatékonyabb kapcsolattartás a médiával, a sajtóval. Több publikáció, beszámoló, interjú megjelentetése.
- Jobb és hatékonyabb propaganda, reklám tevékenység, a szolgáltatások kínálásával több olvasót szerezni.
- Kapcsolatépítés a testvérvárosok könyvtáraival, a meglévők ápolása, újak kiépítése.
- Minél több olvasó megnyerése és aktívabb párbeszéd az olvasóval. (személyes beszélgetés, olvasói igényfelmérés).
- Aktívabb párbeszéd az olvasóval. (személyes beszélgetés, olvasói igényfelmérés).

Szolgáltatások minőségének és színvonalának fejlesztése. Gyűjteményfejlesztés:

- A gyűjteményfejlesztés a könyvtár szolgáltatásfejlesztésének kulcsfontosságú feltétele, a fejlesztési tervben is kiemelten kell kezelni. A könyvtár gyűjteménye tartalmilag lefedi az emberi kultúra egyetemes és nemzeti területeit, valamennyi dokumentumtípust, sokoldalúan feltárja, hozzáférhetővé teszi.
- A gyűjteményfejlesztési politikában:
 - A tervezési ciklusban biztosítani kell a kiegyensúlyozott állománygyarapítás szakmai és költségvetési feltételeit.
 - A beszerzésben érvényesíteni kell a kereslet meghatározó szerepét.
 - Az időszaki kiadványok terén ki kell dolgozni a minimális beszerzés tartalmi és nagyságrendi követelményét.
- Pályázási lehetőségek kihasználása (érdekeltségnövelő, telematikai).
- Saját bevételek növelése, bevételes rendezvények, térítéses szolgáltatások bevezetése.
- Termek bérbeadása.
- Szponzorok felkutatása.
- Adományok (könyv).

Eszközpark, infrastruktúra fejlesztése:

- A természetes amortizációhoz kapcsolódóan a bútorok és egyéb berendezési tárgyak folyamatos korszerűsítése.
- A technikai eszközök cseréje ütemezhető program szerint.
- Szoftverek fejlesztése és alkalmazása, különös tekintettel a könyvtári szoftver továbbfejlesztésére.

Személyzeti fejlesztés:

- A szakmai képzéseken, továbbképzéseken való részvétel biztosítása.
- A vázolt feladatoknak megfelelően munkaerő fejlesztésre van szükség.
- Menedzseri munka.

Működésfejlesztés:

Irányítás: A könyvtár működtetéséhez biztosítja a személyi és tárgyi feltételrendszert, amely felhasználóinak lehetővé teszi a dokumentumok közvetlen és közvetett hozzáférését, használatát.

Fenntartás: Önkormányzati költségvetési támogatás

Fejlesztési források:

- A fenntartó által nyújtott pénzeszközök,
- érdekeltségnövelő támogatás,
- pályázatok.

Gazdálkodás:

- Az Ady Endre Könyvtár önállóan gazdálkodó költségvetési szervezet.
- A hatékony gazdálkodás elveit elsődlegesen a közfeladatok teljesítésének rendeli alá.

Könyvtárhasználók, könyvtárhasználat:

A fejlesztési program tervezett céljainak címzettje a könyvtárhasználó, ezért a fejlesztési program középpontjában az ő ismert és várható igényeinek kell állnia.

Ezért a könyvtár feladata:

- Az aktív (megtartandó) és a passzív (megnyerendő) rétegek, a velük kapcsolatos teendők feltérképezése.
- Hogyan lehet és kell a könyvtár hatókörét bővíteni?
- A jövőorientált (elsősorban fiatal) olvasók felkészítése.
- A felhasználói társadalmi igények változásainak követése, az olvasási kultúra, az olvasás iránti igény motivációinak kidolgozása.
- Célzott feltárás, szolgáltatások szervezése.
- Szolgáltatás-, gyűjtemény- és szervezetfejlesztési stratégiai tervet dolgoz ki.

A könyvtár a fenti fejlesztési célok megvalósításával középtávon érzékelhető változást tud hozni, hatékonyabban tudja a lakosság könyvtárral szembeni igényeit kielégíteni. A fejlesztési terv összetett változásokat akar elérni a könyvtár tevékenységének, szervezetének minden részében, ezért csak a fenntartó és az intézményi vezetés folyamatos, célirányos együttműködésével valósítható meg. A fejlesztési terv éves feladatait, munkatervben kell meghatározni. A felújítással, új berendezési tárgyakkal kapcsolatos beszerzésekre a könyvtáros az éves munkatervben, illetve a költségvetés előkészítése során tesz javaslatot.

11.4. Hatvany Lajos Múzeum

A közművelődésnek a múzeumokhoz kötődő ága abban tér el leglényegesebben a művelődési házakban folyó népműveléstől, hogy jól meghatározható tudományos bázisra épül, az adott intézmény gyűjteményi anyagára és az ezt bemutató kiállításokra. Az 1997. évi CXI. törvény 7. § -a alapján a múzeumok alaptevékenysége a kulturális javak meghatározott anyagának folyamatos gyűjtése, nyilvántartása, megőrzése, restaurálása, tudományos feldolgozása, valamint kiállításokon és más módon történő bemutatása.

A múzeumnak, mint közgyűjteményi intézménynek:

- **Kiemelt szerepe van a helyi és regionális azonosságtudat, a nemzeti identitás és a helyi közösséghez tartozás, a lokálpatriotizmus elmélyülésének elősegítésében.**
- **Kiemelt szerepe van az egyetemes és nemzeti kultúra megőrzésében és továbbadásában.**
- **Meghatározó jelentősége van a társadalom tudásának, műveltségének gyarapításában.**
- **Szüksége van a folyamatos megújulásra küldetésének megvalósítása érdekében.**

Az elmúlt hónapokban a Heves Megyei Önkormányzat tárgyalásokat kezdeményezett Hatvan Város Önkormányzatával az intézmény részleges támogatásáról és üzemeltetésének átvételéről. Jelenleg a munkáltatói jogokat a megyei múzeumigazgató gyakorolja a Hatvany Lajos Múzeum igazgatója felett. Az intézmény szakmai tevékenysége a megyei szervezet keretén belül, a többi intézménnyel összehangoltan, de részben önálló tervezéssel és szervezéssel történik. A múzeum épülete a települési önkormányzat - Hatvan Város Önkormányzat - tulajdonát képezi, és a Heves Megyei Önkormányzatnak, mint a Heves Megyei Múzeumi Szervezet fenntartójának ingyenes használati joga van az ingatlanon.

Az épület állaga leromlott, gyakoriak a beázási problémák, valamint a múzeum fenntartási költsége is problémát jelent. Az elmúlt években a múzeum megfelelő körülmények között

való elhelyezésére több terv is készült, de egyik koncepció sem kapott támogatást. A Heves Megyei Önkormányzat és Hatvan Város Önkormányzatának képviselőiben eljárók végül megegyeztek abban, hogy közös fenntartás alá vonják a múzeumot. Az intézmény számára mindez azt jelenti, hogy szakmailag a Heves Megyei Múzeumi Szervezetben marad.

A települési önkormányzat a múzeum szakmai jelenlétét nagyon fontosnak tartja, ezért keresi a megoldást a jelenlegi válságos helyzet megoldására. Felmerült az a lehetőség, hogy a Moldvay Győző Galéria, helyet biztosíthatna a múzeum képzőművészeti gyűjteményének egy részéből rendezett állandó kiállításához.

A Hatvany Lajos Múzeum középtávú fejlesztési stratégiája

A Hatvany Lajos Múzeumnak 1996 óta otthont ad egy olyan műemléki épület, amely jelen körülmények között nem felel meg a múzeumi törvény által előírt feltételeknek, mivel területi múzeumnak - mint amilyen a hatvani múzeum is -, állandó kiállítással kell rendelkeznie. A múzeum fennmaradásának tehát elsődleges feltétele a jelenlegi épület szakszerű felújítása, a műtárgykörnyezet előírásainak megfelelő kiállítóterek, raktárhelyiségek kialakítása. Újjáépítésre szorul a homlokzat, az épület fűtésrendszere, villamoshálózata, rendkívül fontos a beázások megszüntetése, falak helyreállítása, festése.

Ha ez nem megoldható, középtávú tervként, számításba kell venni, hogy a pályázatot nyert kastélyfelújítás lehetőséget adna arra, hogy a múzeumi gyűjtemény egy részének helyet biztosítsanak a kastély egyik szárnyában.

Személyzeti fejlesztés

A múzeum a megyei múzeumi szervezeti egységben megfelelő szakmai háttérrel rendelkezik (restaurátor műhely, fotóműhely, dekorátor, gépkocsi az esetleges szállításokhoz, biztosított a személyi és gazdasági ügyek intézése), működésének szakmai feltételei jók. Ami nagy problémát jelent az a személyi állomány elégtelensége, szükség lenne minimálisan 1 teremőrrre, és a közönségkapcsolatokat és a múzeumpedagógiát ellátó munkatársra.

A Hatvany Lajos Múzeum lehetséges fejlesztési irányvonalai

Egyre inkább érvényes, hogy megváltoztak a múzeumok iránt támasztott társadalmi igények is, épp ezért a koncepció a közönség felé való nagyobb nyitottságról, a társadalom és annak fejlődése érdekében történő hatékony munkálkodásáról szól. Ennek azonban a jelenlegi intézmény csak részben tud megfelelni.

A múzeumi közművelődés-módszertan újragondolása – közönség-központúság:

- Vitathatatlan, hogy a városi és községi helytörténeti és néprajzi gyűjtemények alapvető célja az egész feltárt múltnak, elsősorban a helyi közönség számára történő minél gazdagabb bemutatása. Elkerülhetetlen azonban a múzeumok állandó kiállításainak újragondolása, a múzeumpedagógiai programok gazdagítása és célközönségük szélesítése. Mind a történeti, mind a művészeti állandó és időszakos kiállítások esetében a múzeumoknak el kell ma már dönteniük, hogy az eleve érdeklődő, művelt, de egyre szűkebb rétegeket célozzák meg, ebben az esetben a látogatók száma tovább csökken, vagy engedményeket tesznek a popularitás, az érdekesség és a múzeum-didaktika irányába, s ekkor kellő propagandával szélesebb rétegek is újra múzeumlátogatóvá válhatnak.

- A kiállítások újragondolásával párhuzamosan, a tudományos célhoz kapcsolódva meg kell fogalmazni a közművelődési hasznosítás lehetőségeit, módszereit is, valamint ki kell választani a múzeum népszerűsítését szolgáló, az egységes városi arculatot is megjelenítő reklám alapját képező helyi specifikumot, turisztikai értéket, azt 'amit', vagy 'ahogy' a megyében / országban sehol másutt nem láthat a közönség. Az új állandó kiállítások megépítésével egy időben kell kidogozni azokat a bemutatandó gyűjteményhez kapcsolódó közművelődési formákat (verbális és nonverbális ismeretnyújtó, ismereteket elmélyítő írásos és technikai segédanyagok, melyek a kiállítás feldolgozását segítik, a célcsoportok szerinti sajátos ajánlatokat: korosztályokra bontott múzeumpedagógiai kínálatot, családi programokat, hagyománnyá tehető múzeumi ünnepeket, stb.) melyek mind részét képezhetnék az új koncepció bevezetésének, majd a folyamatos, minden lehetséges fórumon megjelenő további tájékoztatásnak.
- A múzeum közművelődési hasznosításának lehetőségei rendkívül tágak. A közoktatási és muzeális intézmények közötti együttműködés megteremtése révén a múzeumok formális, informális, nem-formális oktatási szerepvállalása kiemelkedő szerepet tölthetne be a kultúráközvetítés terén. A Hatvany Lajos Múzeum korosztályokra bontott múzeumpedagógiai kínálatot tudna felvonultatni, családi programokat, hagyománnyá tehető múzeumi ünnepeket szervezhetne. A múzeumpedagógia célcsoportja pontosan a tanulóiifjúság, óvodáskortól az egyetemistákig, tartalma elsődlegesen a kiállítás, emellett azonban az adott korosztály tudásszintjén mindaz lehet, amellyel a muzeális intézményekben dolgozó szakalkalmazottak foglalkoznak, s ez főként interaktív, komplex, szellemi vagy manuális önálló alkotótevékenység. A múzeumpedagógia sokrétű nevelési-oktatási lehetőséget egyesít, többek között segít felfedezni az emberiség történelmének, művelődés- és művészettörténetének nagy folyamatait és a helyi események közötti összefüggéseket. (hiszen a történelem sorsfordító pillanataiban, a legkisebb faluban is éltek, dolgoztak és alkottak „valakik”, történt „valami”, amire kevés figyelmet fordíthatnak az egyetemes történelmi tudományok és ezekkel együtt az oktatás.) **Ez az összevetés elengedhetetlen az identitástudat és a lokálpatriotizmus kialakításában.**
- Ma a múzeum legnagyobb feladata: úgy nyitottnak maradni a közönség igényeire, hogy ezzel a közönséget is nyitottá lehessen tenni a művészet igényességére.
- A cél az, hogy a múzeum **kultúrák és emberek találkozási helye** legyen. Csak így tölthető meg valódi tartalommal a látogatóbarát múzeum szlogen.

11.5. Közoktatási intézmények

(közművelődési intézmény és az oktatási intézmények találkozási pontjai)

A nevelési-oktatási intézmények az óvodai nevelésen és a tanítási órákon kívül számos, szervezett kulturális programot, szakkört, tábort, kirándulást szervezhetnek tanulóik számára. Az oktatási kereteken kívül szerveződő, nem formális és informális tanulást támogató programok, fontos lehetőséget biztosítanak a gyermekek, tanulók személyiségfejlődésére, művészeti és kreatív képességeik kibontakoztatására, hátrányaik kompenzálására és az egészségtudatosság elterjesztésére. A kulturális intézmények és szervezetek és a nevelési-oktatási intézmények közötti együttműködések elősegítése differenciált lehetőséget nyújt a pedagógiai és művészeti komplex tanulási formák elterjesztéséhez a formális oktatás keretein

kívüli tevékenységek során, a tehetséggondozásban és a felzárkóztatásban. A kulturális intézmények és szervezetek olyan adottságokkal rendelkeznek, amelyek révén hatékonyabban tudnak meghatározott tanítási, nevelési célokat támogatni, mint amire a formális oktatás lehetőséget nyújt.

- Nevelő és személyiségfejlesztő előadások rendszeres és folyamatos megrendezése óvodai idő alatt gyermekek részére (mesejátékok, bábszínház, színjátékok stb.).
- Szülői fórum szervezése, amely a társadalomban erősödő, a családok létét, vagy egészségét, fejlődését károsan érintő hatások kezelésére próbál felkészíteni, vagy a szülők részére tájékoztatást nyújtani.
- Tanórán kívüli tevékenységek lehetőségének felmérése iskolánként, majd az igényfelmérés után, megteremteni a szakkörök, tanfolyam jellegű tevékenységek minél szélesebb tárházát és támogatni azok megvalósulását iskolai szervezésben. Ez szolgálhatja a fiatalok bizonyos szakterület felé történő orientálását.
- Önképzőkörök létrehozásának elősegítése, ami egyúttal kapcsolódási pontot is jelenthet a közművelődési intézménnyel.
- Kulturális rendezvények intenzívebb közös szervezése.
- Műveltségi és tehetségkutató versenyek szervezése és azok nyilvánosságának biztosítása.
- Könyvtárismereti, irodalom, történelem órák közkönyvtárban történő megtartása, akár játékos vetélkedő formában is.

12. EGYHÁZAK

Az egyházi szervezetek is köthetnek közművelődési megállapodást a helyi önkormányzattal, melynek lényege, hogy az adott településen fontosnak nyilvánított kulturális tevékenység egy részének ellátását átvállalhatja a közösség, aminek részbeni anyagi kompenzálására az önkormányzat térítést nyújt. Ez a megoldás - körültekintően megszerkesztett megállapodás esetén -, mindkét fél számára kedvező lehet.

13. TESTVÉRVÁROSI KAPCSOLATOK

Célok - feladatok:

- Fontos feladat új célcsoportok bevonása az együttműködésbe: fiatalok, speciális csoportok, úgymint hátrányos helyzetűek, idősek, szegények.
- Testvérvárosi bizottságok működtetése, projektek tervezése, városok közötti hálózatok létrehozása, kultúrák közötti kommunikáció, korszerű kommunikációs stratégiák alkalmazása. A települések közötti kapcsolatok hozzájárulhatnak a helyi gazdaság fejlődéséhez: üzleti partnerek találása, közös vállalkozási tevékenységek, projektek indítása, tapasztalatok, legjobb gyakorlati módszerek kölcsönös átvétele, pénzügyi források megismerése segítheti a gazdasági fejlődést.
- A települési önkormányzatoknak részt kell vállalniuk az egész életen át tartó tanulási folyamatban, ehhez megfelelő oktatási/képzési formákra van szükség, korszerű intézményi formákat kell létrehozni, tanulni lehet más városok, távolabbi régiók tapasztalataiból is. Fontos a fiatalok mozgósítása, mobilitásuk elősegítése.

14. A KULTURÁLIS TERÜLET FINANSZÍROZÁSÁNAK BIZTOSÍTÁSA

A települési önkormányzatok feladat- és hatáskörét a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény szabályozza, amely a kötelezően ellátandó feladatok közé sorolja a kulturális élet támogatását. Hatvan Város Önkormányzata a normatív állami támogatás mellett, saját forrásaiból is biztosít rendszeres támogatást a közművelődési feladatok ellátásához. A költségvetési támogatásnak több formája is lehetséges. A Képviselő-testület együttműködési megállapodás alapján, illetve pályázat útján támogatja a társadalmi szervezetek, alapítványok működését, programjait, a város közösségeért végzett tevékenységüket, az általuk szervezett városi szintű közművelődési és más rendezvényeket. A kultúra finanszírozásának alapvető feltétele, hogy a város költségvetésében a következő években a kulturális ágazatra fordított összeg aránya megmaradjon, a külső források (Európai Unió), a magántőke (mecenatúra), állami források (pályázatok) részaránya növekedjen.

- Az önkormányzat garantálja saját kulturális intézményeinek a biztonságos működés feltételeit.
- A város költségvetésében nyújtson kiemelt támogatást, országos, nemzetközi vagy regionális érdeklődést kiváltó kulturális fesztiválok, nagyrendezvények megrendezéséhez.
- A civil szervezetek kulturális kezdeményezéseihez, valamint a művészeti alkotómunka támogatásához, biztosítsa a *Civil Alap* pályázati rendszeren alapuló támogatását. A támogatások odaítélésének rendszerét úgy kell kialakítani, hogy a pályázati pénzek a stratégiában meghatározott feladatokra koncentrálódjanak.
- A tartalmi munka, a kultúraközvetítés feltételeinek megteremtéséhez tovább kell erősíteni az intézmények pályázati tevékenységét, melyhez az önkormányzat önrészt biztosíthat.
- Új forrást jelenthetnek a kultúra finanszírozásában az Európai Unió pályázatok, ennek sikere érdekében a kulturális szakembereket fel kell készíteni a megfelelő színvonalú pályázatok elkészítésére.
- Az önkormányzat szánjon kiemelt szerepet a helyi vállalkozók és a környéken lévő multinacionális cégek fokozottabb bevonására a kultúra támogatásának érdekében.

A finanszírozás tárgyalása során nem szabad figyelmen kívül hagyni a fenntartási költségek infláció-követő biztosítását, valamint a feladat-finanszírozás elvét.

Hatvan Város Önkormányzata Közművelődési Rendeletében rögzíti a helyi közművelődés finanszírozási rendszerét. Ennek keretében meghatározza a részben vagy egészben térítendő rendezvények körét.

14. ZÁRSZÓ

Hatvan Város Önkormányzatának célja, hogy lehetőséget teremtsen a városban élők számára kultúrájuk megtartására, megerősítésre és megújítására. Az önkormányzat alapelve, hogy egy városi önkormányzat nemcsak intézményfenntartó, hanem szolgáltató és fejlesztő szerepet is betölt a városban élő polgárok közművelődését elősegítve. Az Önkormányzat kiemelt szerepet szán a város kulturális intézményrendszerének, ezért aktív szerepet vállal annak működtetésében. Az értékörzés mellett különös figyelmet fordít az új értékek létrehozására, az intézmények hatékonyságának növelésére és a város kisugárzó hatásának erősítésére.

Az önkormányzat, a köz-magán alapítványokat, a forprofit- és a nonprofit gazdasági társaságokat, az egyesületeket, az egyházakat, a társadalmi szervezeti formát nem öltő, öntevékeny kulturális csoportokat, egyaránt a város kulturális térszereplőiként ismeri el.

A közösségi művelődés a társadalmi együttműködés egyik motorja, az emberek ösztönzésének, cselekvőképességük, ítélet alkotásuk és együttműködésük fejlesztésének egyik legfontosabb eszköze. Ennek érvényesülése érdekében a városi önkormányzat, kulturális intézményeinek szolgáltatásait a költséghatékonyság és költségtakarékosság elve mellett oly módon határozza meg, hogy a városi kulturális feladatellátást városi önkormányzati támogatással, az együttműködő partnerekkel közösen kell megvalósítani a törvényben meghatározott városi célcsoport számára.

A koncepcióban vázolt helyzetkép, a tervezett és kilátásba helyezett feladatok, fejlesztések, a bővülő intézményrendszer, mind azt szolgálja, hogy egy értékekben, kezdeményezésekben gazdagabb, magasabb szintű közművelődési élet alakuljon ki az elkövetkezendő években, a városban. Egy olyan közművelődési élet, amely több korosztályt fog át, több közösséget éltet és hív életre, a múlt és a jelen értékeinek megőrzésén alapul és a jövő nemzedékének dolgozik.